

Citylab 2018_b _ ένα εργαστήριο για την αρχιτεκτονική της πόλης

ΣΩΜΑ • ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ • ΤΕΧΝΗ

Το Εξαίσιο Σώμα!

Ομιλίες:

Σουζάνα Αντωννάκη
Δημήτρης Αντωννάκης
Ανδρέας Γιακουμακάτος
Κατερίνα Γκουτζιούλη
Στυλιανή Δαούτη
Νίκος Καλογήρου
Λυδία Κόλλια
Ζήσης Κοτιώνης
Νεφέλη Κυρκίτσου
Αναστάσιος Μ. Κωτσιόπουλος
Αφροδίτη Μαραγκού
Σάρρα Μάτσα
Ιωάννης Μελισσανίδης
Γιώργος Μητρούλιας
Κωνσταντίνος Μωραΐτης
Γιώργος Ξηροπαΐδης
Μαρία Παπαδημητρίου
Μαρία Παπαδοπούλου
Κώστας Παπαχριστόπουλος
Μιχάλης Ραυτόπουλος

Πέπη Ρηγοπούλου
Βασιλική Ροδίτη
Μάνθος Σαντοριναίος
Μιχάλης Σταματογιάννης
Γιώργος Τριανταφύλλου
Σοφία Τσιράκη
Δημήτρης Α. Φατούρος
Δημήτρης Φιλιππίδης
Σοφία Χανδακά
Ξανθή Χαραλάμπους
Πάνος Χαραλάμπους
Θεματική Εκδήλωση:
Ρούλα Πατεράκη
Ιωάννης Μελισσανίδης
Ευρύκλεια Σωφρονιάδου
Νίκος Ξανθούλης
Διδασκαλία:
Σταύρος Αλιφραγκής
Νεφέλη Κυρκίτσου
Ανδρέας Λάζαρης
Αφροδίτη Μαραγκού

Citylab 2018_b _ ένα εργαστήριο για την αρχιτεκτονική της πόλης

Σάρρα Μάτσα

Ρενάτα Μεθενίτη

Τάσος Μπίρης

Παναγιώτης Πάγκαλος

Κώστας Παπαχριστόπουλος

Βασιλική Ροδίτη

Ιωάννης Τσούμας

Επιστημονική επιτροπή:

- Γιώργος Ξηροπαΐδης,
επιστημονικός υπεύθυνος
ευρωπαϊκού έργου ROCK
- Κώστας Παπαχριστόπουλος,
διαχειριστής ευρωπαϊκού
έργου ROCK
- Παναγιώτης Πάγκαλος,
πρόεδρος και επιστημονικός
υπεύθυνος Citylab
- Σταύρος Αλιφραγκής,
επιμέλεια συνεδρίων-
εργαστηρίων Citylab
- Νεφέλη Κυρκίτσου,
διοργάνωση εργαστηρίου
Citylab 2018_b
- Ανδρέας Λάζαρης,
διοργάνωση εργαστηρίου
Citylab 2018_b

Υπεύθυνη επικοινωνίας και
δημοσίων σχέσεων

- Μαρία Φελίδου

Οργανωτική επιτροπή:

- Σάρρα Μάτσα
συντονίστρια
- Χρύσα Βουδούρη
- Ιάσωνας Βωβός
- Μαρίνα Καρύγιαννη
- Νεφέλη Εκάτη Κατσαρού
- Βίβιαν Κούκουλη
- Τζίμης Χύτας

Περιεχόμενα

1. Προθέσεις	[01]
2. Θεματικοί Άξονες	[04]
3. Περιλήψεις Εισηγήσεων	[09]
4. Βιογραφικά Σημειώματα	[21]
5. Οι Χώροι	[40]

1. Προθέσεις

Τί είναι τα Citylab

Τα Citylab αποτελούν μια πρωτοβουλία παραγωγής διαλεκτικής γνώσης, η οποία βασίστηκε στην πρόθεση δημιουργίας ενός διαπανεπιστημιακού και διεπιστημονικού διαύλου επικοινωνίας και συλλογικότητας για τα ζητήματα της αρχιτεκτονικής και της τέχνης. Πρόκειται για εντατικά εργαστήρια αστικής διερεύνησης, ανάπτυξης και αναγέννησης, τα οποία, σε συνδυασμό με τη διοργάνωση μικρών συνεδρίων, επιδιώκουν να διατηρήσουν ζωντανό, να συστηματοποιήσουν και να επεκτείνουν τον σύγχρονο επιστημονικό διάλογο για τα πολύ-παραγοντικά και δυναμικά φαινόμενα ανάπτυξης της ελληνικής πόλης. Στο πρόσφατο παρελθόν, στα Citylab 2014 / 2015 / 2016 / 2017 και 2018_a συμμετείχαν συνολικά περί τους 260 φοιτητές και φοιτήτριες Αρχιτεκτονικής και Καλών Τεχνών και 85 έγκριτοι καθηγητές πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και άλλων φορέων από όλη την ελληνική επικράτεια, με στόχο να διερευνήσουν τον ρόλο και τις δυνατότητες της αρχιτεκτονικής και της τέχνης στη διαμόρφωση του σύγχρονου αστικού περιβάλλοντος σε συνάρτηση με έναν διαφορετικό κάθε φορά κεντρικό θεματικό άξονα και διάθεση ανατρεπτική ως προς τις προσδοκίες, υπονομευτική ως προς τις εδραιωμένες αξίες, κριτική ως προς τις διαδεδομένες πρακτικές και αναθεωρητική ως προς τις μεθόδους και τα εργαλεία του σχεδιασμού. Το υλικό των διαλέξεων και τα αποτελέσματα των εργαστηρίων συγκεντρώθηκαν σε ηλεκτρονικούς τόμους που διατίθενται ελεύθερα.

6° Citylab

Το 6° πανελλήνιο συνέδριο/εργαστήριο για την πόλη, την αρχιτεκτονική και την τέχνη Citylab_2018_b με τίτλο «Σώμα · Αρχιτεκτονική · Τέχνη», διοργανώνεται από την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ, <http://www.asfa.gr/>) σε συνεργασία με την Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών του Δήμου Αθηναίων (ΕΑΤΑ, <https://www.developathens.gr/el/>) και με την υποστήριξη του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής (<https://www.heliarch.gr/>), στο

πλαίσιο του εγκεκριμένου Ευρωπαϊκού έργου ROCK [Regeneration and Optimisation of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities / Horizon 2020 Innovative Action (SC5-21 Cultural Heritage as a Driver for Sustainable Growth, 2017-2019). Στόχος του έργου είναι η διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στην αστική πολιτισμική κληρονομιά και τη σύγχρονη παραγωγή γνώσης και καινοτομίας της πόλης (<https://rockproject.eu/>).

Συμπόσιο: Σώμα • Αρχιτεκτονική • Τέχνη

Το 6^ο πανελλήνιο συμπόσιο Citylab 2018_b πραγματοποιείται την έννοια του σώματος στην πόλη, την αρχιτεκτονική και την τέχνη. Το συμπόσιο επιχειρεί να διερευνήσει εκδοχές της σωματικότητας και τρόπους ενεργοποίησης των πολλαπλών ανα-νοηματοδοτήσεων, συμπληρωματικών ή / και αντικρουόμενων, του φυσικού και μη χώρου στην αρχιτεκτονική και την τέχνη, μέσα από διαφορετικές θεωρήσεις του σώματος: το σώμα που εγγράφεται στον χώρο, το σώμα που παράγει και νοηματοδοτεί τον χώρο, το σώμα που περιπλανιέται με ή χωρίς σκοπό στον χρόνο και στον χώρο, το σώμα ως φορέας νοήματος και μηχανισμός υπονόμησης ή αποσταθεροποίησής του, το σώμα ως μέσο και ως μήνυμα, το σώμα που βάλλεται και υποφέρει, το σώμα που προβάλλεται και προκαλεί, το ιερό και το ανόσιο σώμα, το τεχνητό σώμα, το σώμα της επαυξημένης εμπειρίας / πραγματικότητας, το σώμα ως κοινότητα, ως συλλογικότητα, ως ταυτότητα συνόλου (εκκλησιαστικό, δικαστικό, κλπ.), ως διαφορά, ως μοναδικότητα, ο εσωτερικός κόσμος του σώματος, το σώμα ως αντικείμενο του marketing, το σώμα ως αντικείμενο του πόθου, το σώμα ως μεταφορά και ως κυριολεξία, το σώμα στον δημόσιο αστικό χώρο, το σώμα-σώμα.

Στο συμπόσιο Citylab 2018_b 31 διακεκριμένες/οι ομιλήτριες/ές από διαφορετικά επιστημονικά πεδία -τέχνη, αρχιτεκτονική, πολεοδομία, οικονομία, ιστορία, ψυχολογία- θα προσεγγίσουν τη σωματικότητα στη συγχρονία και τη διαχρονία της μέσα από αντίρροπες αλλά και συμπληρωματικές οπτικές και αναγνώσεις, με στόχο να καταγραφεί η πολλαπλότητα και να χαρτογραφηθεί το σημειολογικά πλούσιο πεδίο δημιουργικής διαπλοκής του σώματος με την τέχνη, την πόλη και την αρχιτεκτονική.

Εργαστήριο: Το Εξαίσιο Σώμα!

Οι δέκα φοιτητικές ομάδες του εργαστηρίου Citylab 2018_b θα επεξεργαστούν την έννοια του σώματος στην αρχιτεκτονική και την τέχνη μέσα από το διανοητικό «παιχνίδι» του Cadavre Exquis των σουρεαλιστών. Πρόκειται για μια διαδικασία παραγωγής «τυχαίων» αποτελεσμάτων που ενεργοποιείται μέσα από τη διαδοχική επέμβαση διαφορετικών δρώντων υποκειμένων πάνω σε τμήματα ενιαίας επιφάνειας, η οποία έχει διπλώσει, έτσι ώστε ένα μόνο μέρος της να διατίθεται προς επεξεργασία κάθε φορά. Κάθε υποκείμενο (ομάδα) επεμβαίνει στο τμήμα της επιφάνειας που του αναλογεί δίχως να γνωρίζει τί έχει προηγηθεί και τί θα ακολουθήσει. Το ξεδίπλωμα των πτυχώσεων και η αποκατάσταση του αναπτύγματος αποκαλύπτει το σύνολο της επέμβασης. Πρόκειται για ένα μοντάζ εικόνων ή φράσεων, που παράγει νοήματα μέσα από την απρογραμμάτιστη συνάντηση «γεγονότων» που δεν υπάγονται σε έναν συνολικό σχεδιασμό αλλά στην ελεύθερη ερμηνεία και τη δημιουργική επεξεργασία μιας βασικής έννοιας-κλειδί -του σώματος εν προκειμένω- μέσα από την οπτική ενός θεματικού άξονα, διαφορετικού για κάθε ομάδα εργασίας. Οι σχεδιαστικές προτάσεις των ομάδων εργασίας θα παρουσιαστούν στο τέλος του εντατικού εργαστηρίου, μέσα από ένα δρώμενο που θα συνδυάζει λόγο -ποιητικό/θεατρικό- εικόνα -σκίτσα/σχέδια- και αντικείμενο -πρόπλασμα της περιοχής επέμβασης- ως ισότιμα και συμπληρωματικά στοιχεία του «τελετουργικού» της παράδοσης.

2. Θεματικοί Άξονες Εργαστηρίου «Το Εξαίσιο Σώμα!»

1. Σώμα / Εξουσία

Το σώμα εξετάζεται με άξονα την έννοια της «βιοπολιτικής» του Michel Foucault (1926-1984), που εν συντομία είναι οι διάφορες τεχνικές που εφαρμόζονται από τις εκάστοτε εξουσιαστικές δομές για τη διαχείριση της ζωής και του θανάτου ενός ανθρώπου. Η Εξουσία δεν αναφέρεται όμως μόνο στο κράτος ή στη νόμιμη επιβολή του κανόνα, αλλά εξουσία διακατέχει οποιαδήποτε σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ ενός δυνατού Α και ενός αδύναμου Β. Και το σώμα, το οποίο δίνει υλική υπόσταση στον άνθρωπο, στον πολίτη κλπ., γίνεται κατά συνέπεια ένα πεδίο εφαρμογής των εξουσιαστικών σχέσεων. [B.P.]

2. Σώμα / Επιθυμία

Σώμα, θυμήσου όχι μόνο το πόσο αγαπήθηκες,
όχι μονάχα τα κρεββάτια όπου πλάγιασες,
αλλά κ' εκείνες τες επιθυμίες που για σένα
γυάλιζαν μες στα μάτια φανερά,
κ' ετρέμανε μες στην φωνή — και κάποιον
τυχαίον εμπόδιο τες ματαίωσε.

Κ. Π. Καβάφης, «Θυμήσου, Σώμα ...», *Ποιήματα 1897-1933*. Αθήνα: Ίκαρος, 1984. [Ι.Τ]

3. Σώμα / Φυλακή

Το σώμα εξετάζεται μέσα από τις έννοιες της «ποινής» και της «τιμωρίας». Κάνοντας μια μικρή αναδρομή στην εξέλιξη των πρακτικών επιβολής της ποινής για τις άνομες πράξεις: στον Μεσαίωνα κυριαρχούσε η εγγάραξη σημαδιού (σωματικός τραυματισμός, πρόκληση εν γένει σωματικού μειονεκτήματος), ενώ στις μέρες μας έχει καθιερωθεί η ποινή του εγκλεισμού και της φυλάκισης. Ακόμα κι αν παρατηρείται μια μετακίνηση της τιμωρίας από το βασανιστήριο του σώματος στο βασανιστήριο της ψυχής, το σώμα δεν έχει απομακρυνθεί από το επίκεντρο της τιμωρίας, διότι είναι αυτό που

υποχρεώνεται και δαμάζεται τελικά ακόμα και στην φυλάκιση. Όπως λέει ο Michel Foucault (1926-1984) δεν υπάρχει «ασώματος κολασμός», η ψυχή δεν μπορεί να δεχτεί την τιμωρία άυλα, μόνο μέσω του σώματος. [B.P.]

4. Σώμα / Κέλυφος

Αν η πρωτόγονη καλύβη του θεωρητικού της αρχιτεκτονικής Marc-Antoine Laugier (1713-1769) συμπυκνώνει την ιδέα της ελάχιστης μορφής κατοίκησης της απόλυτης ανάγκης (*Essai sur L' Architecture*, 1753), τότε το σώμα περιγράφει την οριακή τιμή αυτής της συνθήκης. Το σώμα, η καλυπτική και προστατευτική ιδιότητα του δέρματος, είναι το τελευταίο σύνορο πριν την απεραντοσύνη του κόσμου της φύσης (ανθρωπογενούς και φυσικής). Ταυτόχρονα, ταυτίζεται με τη διαρκή πάλη για επιβίωση και, τελικά, επικράτηση απέναντι στα στοιχεία της φύσης και τα ανθρώπινα δεινά. «Το δέρμα μας, ετούτο το καταραμένο τομάρι» θα γράψει ο Curzio Malaparte (1898-1957) (*Το Δέρμα*, 1949). [Σ.Α.]

5. Σώμα / Επικοινωνία

Ο αρχιτέκτων του μεσοπολεμικού μοντερνισμού Adolf Loos (1870-1933) στο *Ornament et Crime* [*Ornament und Verbrechen*] (1913, 1929) καταδικάζει την υπερβολική και περιττή διακόσμηση στην αρχιτεκτονική μέσα από μια εύγλωττη παρομοίωση με το κατάστικτο με ανεξίτηλο μελάνι ανθρώπινο σώμα. Το τατουάζ δεν συνιστά πλέον την ιδιωτική γλώσσα κλειστών κοινωνικών ομάδων, όπως ναυτικοί ή φυλακισμένοι, ή πρωτόγονων κοινοτήτων, αλλά σύγχρονη μορφή επικοινωνίας, καλλιτεχνική έκφραση ή / και πολιτική / κοινωνική καταγγελία. Μπορεί να μετατραπεί η επιφάνεια του σώματος σε επιφάνεια διεπαφής και επικοινωνίας; Μπορεί το σώμα και η διόδευση στον χώρο ή η επιτελεστική δράση του να επικοινωνήσει μηνύματα ή να εκφράσει νοήματα στον χώρο; [Σ.Α.]

6. Σώμα / Νεωτερικότητα

Ο επαναπροσδιορισμός της έννοιας του σώματος κατά τη νεωτερικότητα, αναδεικνύει την ασαφή και αβέβαιη διάστασή του, την ιστορική, κοινωνική και πολιτισμική σημασιοδότησή του, την κοινωνική του τοποθέτηση και αξιολόγηση, την πειθάρχησή του σε μηχανισμούς ρύθμισης αλλά και την εναντίωση του στις κοινωνικές επιταγές. Το νεωτερικό σώμα προσεγγίζεται τόσο ως δημιουργήμα ποικίλων λόγων και πρακτικών, όσο ως υλική οντότητα, πηγή βιωμένων εμπειριών και τόπο επιθυμιών. [A.M.]

7. Σώμα / [Έμφυλη / Εθνική] Ταυτότητα

Το σώμα είναι το έδαφος πάνω στο οποίο εκδηλώνεται βιολογικά το φύλο. Αλλά επειδή η έννοια του φύλου είναι πολιτισμικά φορτισμένη, επειδή φέρει τις νοηματοδοτήσεις που του δίνει η κάθε εποχή, η κάθε κουλτούρα κλπ., το σώμα είναι κατά κάποιο τρόπο δέσμιο να φέρεται, να ντύνεται, να δρα σύμφωνα με το φύλο στο οποίο ανήκει κατά τα δεκτά πρότυπα της εκάστοτε εποχής, κουλτούρας κλπ. Δηλαδή, τα βιολογικά δεδομένα δεν είναι ανεπηρέαστα από τις κοινωνικές επικαλύψεις του τί σημαίνει να είναι κανείς άνδρας ή να είναι γυναίκα. [B.P.]

8. Σώμα / Μνήμη & Ίχνος

Το σώμα-μνήμη και το σώμα-ίχνος αφορούν μια σύντομη διπλή αναφορά που παλινδρομεί από το νοητικό εσωτερικό υλικό του στοχασμού και των αναμνήσεων έως την πραγματική υλική έκφανση του αποτυπώματος, έχοντας ως κοινό συνδετικό έλασμα την ύλη των σωμάτων, την φθαρτότητα και τον αναπόδραστο χρόνο. [P.M.]

9. Σώμα / Μηχανή

Είναι το σώμα η τέλεια μηχανή, όπως χαρακτηριστικά παρουσιάζεται στις εκλαϊκευμένες εκδόσεις *Das Leben des Menschen* (1922-1931) του γιατρού Fritz Kahn (1888-1968); Ο πολύπλοκος μικρόκοσμος των

εσωτερικών μηχανισμών του σώματος, το κατεξοχήν αντικείμενο των ανατόμων, έχει εμπνεύσει πολλαπλές καλλιτεχνικές αναπαραστάσεις, από τις ανατομικές σπουδές του Leonardo da Vinci (1452-1519), έως τον γνωστό πίνακα του Rembrandt van Rijn (1606–1669) *The Anatomy Lesson of Dr. Nicolaes Tulp* του 1632. Οι καλλιτεχνικές πρωτοπορίες του 20^{ού} αιώνα, με την εξάπλωση του πολιτισμού της μηχανής, ανέπτυξαν νέους αισθητικούς κώδικες, με χαρακτηριστικές περιπτώσεις τα υβρίδια ανθρώπινου σώματος και μηχανής των σουρεαλιστών. Ποια είναι η σχέση του σώματος με τη μηχανή σήμερα και πώς επηρεάζει την αντίληψη και τη χρήση του χώρου; [Σ.Α.]

10. Σώμα / Θάνατος

Για τον πατέρα της ψυχανάλυσης Sigmund Freud (1856-1939), οι βασικές εννοήσεις που καθοδηγούν τον ανθρώπινο ψυχισμό είναι η ενόρμηση της ζωής, ή αλλιώς σεξουαλική ενόρμηση, και η ενόρμηση του θανάτου. Εφόσον η σεξουαλική ενόρμηση αποσκοπεί στην διαιώνιση της ζωής – η οποία ωστόσο έχει ως αδιαμφισβήτητη και αναπόφευκτη κατάληξη τον θάνατο–, συνεπάγεται ότι η σεξουαλική ενόρμηση, ως ενόρμηση της ζωής, προσβλέπει στο θάνατο. Πώς το σώμα παραπαίει ανάμεσα στην κατάσταση της ζωής και του θανάτου; [Ν.Κ.]

_ Περιοχή Επέμβασης: Πλατεία Βικτωρίας, Αθήνα

Το οικοδομικό τετράγωνο που καταλαμβάνει η Πλατεία Βικτωρίας στην Αθήνα υποδιαιρείται σε δέκα [10] ισομεγέθεις περιοχές επέμβασης, μία για κάθε ομάδας εργασίας. Σε κάθε επιμέρους περιοχή αναλογεί ένας από τους παραπάνω θεματικούς άξονες. Το παζλ των περιοχών αυτών θα ενεργοποιήσει τις πολλαπλές, εναλλακτικές αφηγήσεις του χώρου. Οι επιμέρους περιοχές και οι θεματικοί άξονες θα κληρωθούν την πρώτη ημέρα του εργαστηρίου.

_ Παραδοτέα

Οι ομάδες καλούνται να διαπραγματευτούν δημιουργικά και με φαντασία τους παραπάνω θεματικούς άξονες σε δύο βασικές φάσεις / κύκλους εργασίας:

α. την **εισαγωγική φάση ερμηνείας του θεματικού άξονα**, όπου θα αναλυθεί το ζητούμενο του σχεδιασμού μέσα από την προτεινόμενη [και όχι μόνο] βιβλιογραφία και τις συζητήσεις με τη διδακτική ομάδα και θα συνταχθεί ένα σεναριακά δομημένο κείμενο προθέσεων [work-sessions 01 – 02 – 03 – 04], και

β. τη **συνθετική / σχεδιαστική φάση εξειδίκευσης του θέματος** πάνω στην περιοχή επέμβασης και με γνώμονα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του περιβαλλοντικού και πολιτισμικού μικροκλίματός της [work-sessions 05 – 12].

Κατά τη δεύτερη φάση επιστρατεύονται όλα τα εκφραστικά μέσα που κατέχουν οι ομάδες εργασίας (κείμενο, σκαρίφημα, σκίτσο, σχέδιο δύο ή τριών διαστάσεων, κολλάζ, μοντάζ ήχου ή / και κινούμενης εικόνας, πρόπλασμα, κλπ.) για να παρουσιαστεί με συνεκτικό τρόπο και με επαρκή λεπτομέρεια η συνθετική πρόταση της κάθε ομάδας. Στο τέλος του εργαστηρίου, οι δέκα [10] σχεδιαστικές προτάσεις θα παρατεθούν στη σειρά, ως κομμάτια ενός παζλ, και θα σχολιαστούν ως συνολικό αποτέλεσμα, που προέκυψε μέσα από την τυχαιότητα του παιχνιδιού.

Η επιστημονική επιτροπή και η διδακτική ομάδα του Citylab 2018_b
Αθήνα, Σεπτέμβριος 2018

3. Περιλήψεις εισηγήσεων

Πέμπτη 04 Οκτωβρίου 2018

_Εισαγωγική Συνεδρία Εργασίας 09:30-13:00 [NB]

Παναγιώτης Πάγκαλος · Σταύρος Αλιφραγκής

Εισαγωγή στο σώμα του εργαστηρίου Citylab 2018_b: Το Εξάισιο Σώμα!

Η σύντομη, εισαγωγική παρουσίαση παραθέτει κριτικά τους δέκα θεματικούς άξονες του εργαστηρίου και επιχειρεί μία συνοπτική καταγραφή των δυνατοτήτων μέσα από τις οποίες το σώμα, ως υλικότητα αλλά και ως αναπαράσταση, εμπλέκεται στη μελέτη της πόλης και της αρχιτεκτονικής της διαχρονικά. Το παραπάνω γενικό σχήμα μεταφέρεται και προσαρμόζεται στο ειδικό μικρο-περιβάλλον της Πλατείας Βικτωρίας στην Αθήνα. Πώς μπορεί να μετατραπεί ένας δημόσιος αστικός χώρος στην μητροπολιτική Αθήνα του σήμερα σε ένα πεδίο ευφάνταστου και δημιουργικού πειραματισμού με το σώμα και τις πολλαπλές επανεγγραφές του στον χώρο;

Σάρρα Μάτσα · Αφροδίτη Μαραγκού

Από το Cadavre Exquis στη διαλεκτική ενός χωρικού μοντάζ

Λαμβάνοντας υπόψιν την πρακτική Cadavre Exquis των Σουρεαλιστών, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή ενός μοντάζ αφηγηματικού χαρακτήρα ετερόκλητων αναπαραστατικών στοιχείων, θα αναλύσουμε την έννοια του μοντάζ ως μια εργαλειακή μεθοδολογία χαρτογράφησης και ερμηνείας του χώρου - τοπίου. Το εν λόγω σουρεαλιστικό παιχνίδι, με τη μορφή ενός διαλεκτικού μοντάζ μπορεί να θεωρηθεί μεταφορά ενός αρθρωτού και πολύπτυχου χώρου. Στο χώρο αυτό συνδιαλέγονται με έναν μη γραμμικό τρόπο η πόλη, τα κτίρια, το περιβάλλον τους, τα ανθρώπινα ίχνη και αποτυπώματα, τα επιμέρους αντικείμενα και οι ποικίλες δραστηριότητες ως ένθετες «τοποειδείς» (site specific) επεμβάσεις. Ουσιαστικά το εργαλείο του μοντάζ αντικατοπτρίζει μια «υπερκειμενική» ανάγνωση του χώρου, όπως την ονομάζει ο Robert Smithson, η οποία βασίζεται σε ένα σύνθετο σύστημα αναπαραστάσεων, χαρτογραφήσεων και ερμηνευτικών μεταβιβάσεων, ικανή να καταστήσει αυτό το χώρο ένα ζωντανό εργαστήριο παραγωγής νοημάτων.

Πέμπτη 04 Οκτωβρίου 2018

_ 1^η Συνεδρία, 14:00-16:00, συντονιστής: Σταύρος Αλιφραγκής [AGdC]

Σύντομοι χαιρετισμοί από τους: Αμαλία Ζέπου, Αντιδήμαρχο Κοινωνίας των Πολιτών και Καινοτομίας του Δήμου Αθηναίων, Πάνο Χαραλάμπους, Πρύτανη της ΑΣΚΤ, Γιώργο Ξηροπαΐδη, επιστημονικό υπεύθυνο του ευρωπαϊκού έργου ROCK, Κώστα Παπαχριστόπουλο, διαχειριστή του ευρωπαϊκού έργου ROCK, και Παναγιώτη Πάγκαλο, πρόεδρο και επιστημονικό υπεύθυνο των Citylab.

Αναστάσιος Μ. Κωτσιόπουλος

Το «σώμα» του λόγου περί αρχιτεκτονικής

Το σώμα (corpus), κυριολεκτικώς και μεταφορικώς, ως συλλογή, ως πεδίο έρευνας και ως συνεκτική ολότητα. Ο λόγος περί αρχιτεκτονικής και η προσπάθεια συγκρότησής του σε «σώμα» θεωρίας. Η πολυσυλλεκτικότητα του λόγου περί αρχιτεκτονικής, ο δανεισμός από τα σώματα και τις μεθόδους άλλων επιστημών και η απόπειρα να συγκροτηθεί ένα σώμα αυτόνομου κριτικού, ερμηνευτικού και κανονιστικού λόγου περί αρχιτεκτονικής.

Μάνθος Σαντοριναίος

Οι υπερφυσικές αισθήσεις του αόρατου σώματος: Το σώμα ως ένας μηχανισμός καταγραφής δεδομένων και παρέμβασης στον πραγματικό και εικονικό χώρο

Το σώμα είναι κυρίαρχο στοιχείο στην Τέχνη, είτε ως έργο αυτό καθαυτό, είτε ως μονάδα μέτρησης του χώρου που κατασκευάζει ο άνθρωπος, είτε ως ένα όχημα μέσα από το οποίο αντιλαμβάνεται ή βιώνεται η Τέχνη. Δεν είναι τυχαίο ότι ακόμα και μέχρι σήμερα η σπουδή της αναπαράστασης του κόσμου στις Σχολές Καλών Τεχνών ξεκινάει από την σπουδή του σώματος. Το σώμα, σταδιακά, με την εξέλιξη της ψηφιακής τεχνολογίας αποκτά διαφορετική υπόσταση, γίνεται ένα δυναμικό στοιχείο, με την κίνηση του καθορίζει τον ίδιο τον χώρο, συμμετέχει και καθορίζει την εξέλιξη της δράσης. Από την άλλη πλευρά, το σώμα ως μηχανισμός αντίληψης αποκτά ισχυρότατες ιδιότητες που ανατρέπουν την έως τώρα παράδοση. Τα όργανα όρασής του επεκτείνονται στο διάστημα, μπορεί να βλέπει σε πολλές διαστάσεις, διάφορους κόσμους και να έχει ένα διάλογο με τα μεταδεδομένα τους. Όμως χάνει την υπόσταση του ως σώμα στη γη. Γίνεται άυλο, χωρίς βαρύτητα, δεν χρειάζεται την μυϊκή δύναμη. Βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο της προ-διαστημικής εποχής.

Νίκος Καλογήρου

Η κατασκευή του δημόσιου χώρου στην πανεπιστημιούπολη του ΑΠΘ: Ένα ιδιότυπο πεδίο αστικού εκσυγχρονισμού

Η κεντρική πανεπιστημιούπολη του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διαμορφώθηκε ως υβριδικός αστικός χώρος, με πηγές έμπνευσης τις ευρωπαϊκές αστικές πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις και τα περισσότερο αυτόνομα βορειοαμερικανικά campus του 19ου αιώνα. Οι εγκαταστάσεις του Α.Π.Θ. απόκτησαν σταδιακά τα χαρακτηριστικά μιας ιδιότυπης νησίδας με μοντέρνα αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά. Παρά τη σημερινή γενικευμένη κρίση, με τις δυσκολίες συντήρησης που προκαλεί, και τις τοπικές αλλοιώσεις από διαδοχικές προσθήκες, παραμένουν ορατά τα πρωτότυπα και διαχρονικά χαρακτηριστικά του μοναδικού αυτού αστικού συνόλου. Η κατασκευή της έγινε με τη χρήση ελεύθερων κτιριακών μονάδων που επιπλέουν σε έναν ενιαίο περιβάλλοντα δημόσιο χώρο, παρά τη συμμετρία και την κλασικίζουσα αρχική σύλληψη του Εμπράρ. Υιοθέτησε εξ αρχής μian εκσυγχρονιστική διευθέτηση του δημόσιου χώρου, σε αντιπαράθεση με την υπόλοιπη ανοικοδομημένη Θεσσαλονίκη της εποχής και γενικότερα με τη νεοελληνική πόλη όπου διατηρήθηκαν τα μακροσκοπικά πρότυπα του 19ου αιώνα με την οργάνωση συνεχών κτισμένων μετώπων σε δρόμους, συμβατικά οικοδομικά τετράγωνα και πλατείες. Η αμφιλεγόμενη εκτίμηση του Κένεθ Φράμπτον για τη μαζική υλοποίηση του μοντερνισμού στις νεοελληνικές πόλεις αναφερόταν μάλλον στη μορφολόγηση των κτισμάτων και όχι στην τυπολογία του ιστού. Η συνολική επικράτηση των μοντέρνων προτύπων στην πανεπιστημιούπολη του Α.Π.Θ. διαμορφώνει μια διαφορετική αντίληψη του δημόσιου χώρου για τους χρήστες που επηρεάζεται από τις ιδιαιτερότητες της ιδιοποίησης του χώρου στις σημερινές συγκυρίες. Στην παρουσίαση θα γίνουν και παραδειγματικές αναφορές σε πρόσφατες φοιτητικές προτάσεις για την ανάλυση και τον ανασχεδιασμό των δημόσιων χώρων του campus του Α.Π.Θ.

Πέμπτη 04 Οκτωβρίου 2018

_2^η Συνεδρία, 16:30-18:30, συντονίστρια: Νεφέλη Κυρκίτσου [AGdC]

Σοφία Τσιράκη

Το σχήμα της ιδέας

Επιχειρείται η διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο καταγράφονται οι αρχικές σκέψεις του δημιουργού στα πρώτα στάδια της συνθετικής διαδικασίας. Η θεώρηση ως αδιάσπαστης της ενότητας ζευγών όπως «σώμα-ψυχή», «ύλη-πνεύμα», «αίσθηση-νόηση» και «μορφή-δομή» παίζει καθοριστικό ρόλο στην

μετάβαση από τον κόσμο των ιδεών στην υλική τους πραγμάτωση. Επομένως, το σώμα, θεωρούμενο ως οντότητα υλική και πνευματική, ανιχνεύεται σε δυο βασικούς άξονες: αφενός σε σχέση με την χωρική αντίληψη και εμπειρία σε εμπράγματο αλλά και συμβολικό επίπεδο και, αφετέρου, στην διαμεσολάβησή του, ώστε να σχηματοποιηθούν οι ιδέες στα αρχικά στάδια της δημιουργίας. Τέλος, γίνεται αναφορά στα χαρακτηριστικά του παραγόμενου υλικού αποτελέσματος αυτών των πρώτων αναπαραστάσεων, στο «σώμα», δηλαδή, των πρώτων σκέψεων του δημιουργού, που σχετίζονται με το «σχήμα» της ιδέας. Η αναζήτηση της φύσης αυτών των πρώτων, βασικών, αφαιρετικών και σχηματικών καταγραφών φαίνεται να αποτελεί διαχρονικά ένα από τα κεντρικά εκπαιδευτικά ζητήματα στις αρχιτεκτονικές σχολές του διεθνούς αλλά και εντόπιου χώρου.

Γιώργος Τριανταφύλλου

Γυμνό σώμα και αρχιτεκτονημένος χώρος στις εκφάνσεις της σύγχρονης τέχνης

Με ερωτήματα και ανησυχίες σχετικά με την ευρύτητα του τίτλου του θέματος στο φετινό Citylab, επέλεξα να υπακούσω πιστά και ίσως απλοϊκά στις έννοιες που περιλαμβάνει: το σώμα, την αρχιτεκτονική και την τέχνη. Επέλεξα να επικεντρωθώ και να διερευνήσω πώς στην περίοδο του μοντέρνου, οι εκάστοτε καλλιτέχνες, εικαστικοί, γλύπτες, φωτογράφοι, σκηνοθέτες, χορογράφοι, και άλλοι δημιουργοί, τοποθετούν το γυμνό ή το σχεδόν γυμνό ανθρώπινο σώμα σε εσωτερικούς και εξωτερικούς αρχιτεκτονικά διαμορφωμένους χώρους, που οι ίδιοι επιλέγουν και αποτελούν μέρος του έργου. Αλλά και πώς ο αρχιτεκτονικά προσδιορισμένος χώρος καθορίζει στάσεις του γυμνού σώματος στο πλαίσιο συγκεκριμένων δραστηριοτήτων στις εκφάνσεις της σύγχρονης τέχνης. Πρόκειται στην ουσία για την καταγραφή της γλώσσας του σώματος σε διαφορετικές τυπολογίες αρχιτεκτονημένων εσωτερικών και εξωτερικών χώρων.

Ανδρέας Γιακουμακάτος

Η ανατομία του σώματος της πόλης και ο εξερευνητής

Τι σημαίνει ταξιδεύω σε μια πόλη; Τι σημαίνει επιστρέφω σε μια πόλη; Τι καθορίζει τον χαρακτήρα μιας πόλης; Πως κινείται ο εξερευνητής σε μια πόλη; Ποιοι είναι οι τρόποι ανάγνωσης της πόλης; Πως λειτουργούν τα αντιληπτικά εργαλεία αποκωδικοποίησης μιας πόλης; Πόση σημασία έχει το μέγεθος της πόλης; Τι καθορίζει τη σωματικότητα της πόλης; Τι αναζητά ο αρχιτέκτονας στην πόλη; Γιατί η κίνηση σε μια άγνωστη πόλη είναι ηδονική, ένα λουτρό

σχεδόν σε θάλασσα αμνιακού υγρού; Γιατί η μητρόπολη ερεθίζει πέρα από κάθε όριο συναισθήματα και αντανάκλαστικά εξερεύνησης ενός τόπου πρωτόγονου και συγκρουσιακού και ταυτόχρονα απέραντα γοητευτικού; Πως λειτουργεί η συγκριτική εμπειρία ανάμεσα σε περισσότερες πόλεις; Ένα εγχείρημα αυτογνωσίας για την κατανόηση της πιο γοητευτικής και ελκυστικής εμπειρίας, της επίσκεψης και εξερεύνησης των ιστορικών ή των νέων μητροπόλεων του 21^{ου} αιώνα.

Πέμπτη 04 Οκτωβρίου 2018

*_Θεματική Εκδήλωση, 19:00-21:00, συντονιστής: Παναγιώτης Πάγκαλος
[NB]*

Ιωάννης Μελισσανίδης · Μαρία Παπαδοπούλου · Μιχάλης Σταματογιάννης

Η καλλιέργεια του σώματος · Συζήτηση

Ανοιχτή συζήτηση με το κοινό γύρω από ζητήματα κουλτούρας του αθλητισμού, των ειδικών απαιτήσεων του πρωταθλητισμού, της καλλιέργειας του σώματος, των τρόπων που αυτή συνδυάζεται με τις πνευματικές αναζητήσεις, καθώς και της διηνεκούς υπέρβασης των ορίων του ανθρώπινου σώματος βάσει των διανοητικών κατευθύνσεων.

Φαίδρος · Παράσταση *

Ρούλα Πατεράκη (Σωκράτης) · Ιωάννης Μελισσανίδης (Φαίδρος)

Κείμενο: Πλάτων

Μετάφραση: Νίκος Σκουτερόπουλος

Σκηνοθετική Επιμέλεια: Ευρύκλεια Σωφρονιάδου

Αρχαία Λύρα: Νίκος Ξανθούλης

Η εκδήλωση Φαίδρος, πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την «Αθήνα 2018 - Παγκόσμια Πρωτεύουσα Βιβλίου» του δήμου Αθηναίων και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Έκανε πρεμιέρα στην Αθήνα, περίξ της Αγίας Φωτεινής Ιλισσού, τη Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου 2018, στις 19:00. Επρόκειτο για ανάγνωση του Πλατωνικού Φαίδρου στις όχθες του Ιλισσού ποταμού, εκεί όπου, σύμφωνα με τις αναφορές του ίδιου του κειμένου, έλαβε χώρα ο διάλογος του Σωκράτη με τον νεαρό Φαίδρο. (Σωκράτης: Δεῦρ' ἔκτραπόμενοι κατὰ τὸν Ἰλισσὸν ἴωμεν, εἴτα ὅπου ἂν δόξη ἐν ἡσυχίᾳ καθηζισόμεθα.) Πλάτων, Φαίδρος, 229. Μεταφέρεται στη Νέα Βιβλιοθήκη της ΑΣΚΤ για να συνεχίσει τον διάλογο, πλέον με το σύγχρονο αστικό τοπίο της πόλης.

* Συνοδεύεται από την έκθεση Αρχαίοι | Αθηναίοι επισκέπτες στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2^ο Athens Multimation 2018

Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο παραχωρεί ευγενικά τη χρήση δώδεκα φωτογραφικών λεπτομερειών από αντίστοιχα γλυπτά των συλλογών του για τη δράση Αρχαίοι | Αθηναίοι επισκέπτες στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, που πρωτοπαρουσιάστηκε στον Ιλισσό, τη Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου 2018, στο πλαίσιο του 2^{ου} Athens Multimation 2018 (<https://athensmultimation.eu/2018/gr/events/1/>).

Παρασκευή 05 Οκτωβρίου 2018

_ 3^η Συνεδρία, 11:30-14:00, συντονιστής: Ανδρέας Λάζαρης [AGdC]

Ξανθή Χαραλάμπους

Σώμα και υποκειμενικότητα: Από το βιολογικό στο λιβιδινικό σώμα

Η ψυχαναλυτική σκέψη οφείλει την ανάδυσή της στο σώμα και μάλιστα στο υστερικό σώμα. Ο Φρόντντ μπόρεσε να αναγνώσει και να ερμηνεύσει τα μέχρι τότε αινιγματικά σημάδια -συμπτώματα της υστερίας και στη συνέχεια την θεραπεία. Μέσα από την παθολογία επεχείρησε να οργανώσει την μεταψυχολογία και να δώσει απαντήσεις στα ερωτήματα: πώς αναδύεται ο ψυχισμός; Ποια η σχέση ψυχή – σώματος; Θα αναφερθώ σε σημεία σταθμούς της ψυχαναλυτικής σκέψης καθώς και των μεταφρουδικών μελετών ώστε να γίνει κατανοητό το πέρασμα από το βιολογικό σώμα στο λιβιδινικό σώμα, συνάρθρωση του σώματος και του ψυχισμού, συνθήκη sine qua non για την απόκτηση της αίσθησης του εαυτού και της συγκρότησης της ταυτότητας του υποκειμένου με τις επιθυμίες, τις φαντασιώσεις, τα άγχη, τις σκέψεις και τα συναισθήματα.

Κώστας Παπαχριστόπουλος

Επικοινωνώντας (με) το σώμα: η διαφορά που κάνει τη διαφορά στην πόλη των θαυμάτων

Ο τρόπος που μιλάμε οι άνθρωποι για τη ζωή μας, εντός και εκτός της πόλης, στην ιδιωτική και τη δημόσια σφαίρα, συνιστά αλλαγή. Αλλαγή που ξεκινά από εμάς και για την οποία το σώμα έχει δώσει κατεύθυνση, λέξεις και κώδικες με τρόπο αποφασιστικό και συχνά μη εύκολα γνωστικά προσεγγίσιμο. Έρχονται απλά οι λέξεις και αποδίδουν αλλαγές στο σώμα με τρόπο ακατάληπτο αλλά συγχρόνως μεθοδικό. Η γλώσσα και οι λέξεις, αγνοώντας συχνά τη σωματική τους καταβολή, γίνονται, σε κάποιες περιπτώσεις, ένας δυναστικός

προφήτης/αφέντης που υπηρετούμε πιστά και άκριτα και σε άλλες ένα εύρος επιλογών/προοπτικών που επιδιώκουμε με χαρά. Η εισήγηση στοχεύει να παρουσιάσει πώς το σώμα παράγει πληροφορία για τον καθένα από εμάς. Πληροφορία η οποία γίνεται λέξεις και δομείται η θαυμαστή πόλη της επικοινωνίας. Η πληροφορία που επιλέγεται να «φωτιστεί» από αυτή την αλλαγή στο σώμα άλλοτε ανοίγει δρόμους και άλλοτε χτίζει τοίχους γινόμενη όπως αναφέρει ο Gregory Bateson «... η διαφορά που κάνει τη διαφορά».

Βασιλική Ροδίτη

Το έμφυλο σώμα: Διαδρομή από τη φυσικότητα στην επιτέλεση

Στην παρούσα εισήγηση προσεγγίζεται το ανθρώπινο σώμα μέσα από ένα πρίσμα αμφισβήτησης της μέχρι πρότινος καρτεσιανής θεώρησής του, καθώς εξετάζεται η συνάρτησή του με τις εκάστοτε κοινωνικο-πολιτισμικές επιταγές. Σε πρώτη ανάγνωση το σώμα αποτελεί μιν το φυσικότερο εργαλείο του ανθρώπου και είναι το σημείο συνάντησης του εαυτού με το εξωτερικό περιβάλλον, ωστόσο κατά τον Foucault αυτό κατέχει κεντρική θέση στις Κοινωνικές Πρακτικές, με αποτέλεσμα να καθίσταται στο επίκεντρο μιας κοινωνικής διεκδίκησης που του αφαιρεί εν τέλει οποιαδήποτε ουδετερότητα, φυσικότητα και α-πολιτικό χαρακτήρα. Μέσα στην παραπάνω προβληματική, το παρούσαση επικεντρώνεται στη θεωρία της Judith Butler «Επιτελεστικότητα του Σώματος». Αυτή αναλύει το λανθάνον μέσα στην κοινωνική δομή σύστημα από διδακτικούς κανόνες και περιορισμούς, οι οποίοι αφενός καθορίζουν τον κοινώς αποδεκτό τρόπο χρήσης ενός σώματος από το υποκείμενο και αφετέρου αναπαράγουν τις κοινωνικά επίκτητες τεχνικές με τη νομιμοποίηση της φυσικής νόρμας.

Σουζάνα Αντωνακάκη · Δημήτρης Αντωνακάκης

Γραπτός και κτισμένος λόγος για τη σχέση «σώμα και αρχιτεκτονική».

Συνοπτικές προσεγγίσεις: Η πολύτιμη πολυπλοκότητα των αρθρώσεων.

Γραπτός και κτισμένος λόγος για τη σχέση «σώμα και αρχιτεκτονική».
Συνοπτικές προσεγγίσεις: Η πολύτιμη πολυπλοκότητα των αρθρώσεων.

Παρασκευή 05 Οκτωβρίου 2018

_ 4^η Συνεδρία, 15:00-17:30, συντονιστής: Παναγιώτης Πάγκαλος [AGdC]

Γιώργος Ξηροπαΐδης

Έκφραση και χειρονομία. Το πρόβλημα του σώματος στη φαινομενολογία.

Η φαινομενολογία, η οποία βρήκε την πρώτη της και κλασική της αποτύπωση στο έργο του Edmund Husserl, έπαιξε και συνεχίζει να παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της σύγχρονης ευρωπαϊκής, φιλοσοφικής σκέψης. Δεν είναι τυχαίο ότι βιβλία όπως το Είναι και Χρόνος του Martin Heidegger, Το Είναι και το Μηδέν του Jean-Paul Sartre και η Φαινομενολογία της Αντίληψης του Maurice Merleau-Ponty αυτοκατανοούνται ως φαινομενολογικές έρευνες. Ακόμα κι αιρετικά κείμενα όπως αυτά του Jacques Derrida και του Michel Foucault χρωστούν σε μεγάλο βαθμό τον ρηξικέλευθο χαρακτήρα τους στην ευφάνταστη χρήση της φαινομενολογικής μεθόδου. Η ανακίνωση θα εστιάσει το ενδιαφέρον της σε δύο κείρια ζητήματα: πρώτον, στη σχέση του σώματος με τη γλωσσική έκφραση και δεύτερον, στον καθοριστικό αλλά και λανθάνοντα ρόλο που παίζει το σώμα στη διαμόρφωση της ταυτότητας της ανθρώπινης ύπαρξης.

Κωνσταντίνος Μωραΐτης

Το τοπίο, η αρχιτεκτονική και το σωματικό παράδειγμα

Στα 1816 η Mary Shelley απευθύνεται στο Λευκό Όρος, περιγράφοντας «το παγωμένο αίμα που... κυκλοφορεί μέσα στις πέτρινες φλέβες του». Λίγο αργότερα θα φανταστεί μια «σπίθα που θα εμφυσήσει την ύπαρξη» στην άψυχη τερατώδη δημιουργία του δόκτορα Frankenstein. Μπορούμε να συσχετίσουμε τις αναφορές αυτές με τον όρο «βιοηθική», με την απαίτηση ηθικού ελέγχου των παρεμβάσεων σε έμβιους οργανισμούς ή να θεωρήσουμε πως εκφράζουν επιπλέον την αποδοχή ενιαίων «βιταλιστικών» χαρακτηριστικών, κοινών για τα οργανικά και τα ανόργανα όντα. Ικανών να συνεγείρουν το βιολογικό σώμα όπως και το μεταβαλλόμενο τοπίο και να «μορφώσουν» το κτιριακό αντικείμενο σύμφωνα με τη «λειτουργία» του, σε αναλογία προς τη δαρβίνεια υπόδειξη των ζωικών μορφογενέσεων. Εντούτοις η διάθεση αυτή «εμβίωσης», προσαρμογής δηλαδή στο σωματικό παράδειγμα, δεν αποκτά την κρισιμότερη έκφρασή της παρά μόνο πρόσφατα, στο πλαίσιο ανάπτυξης της τοπολογίας όσο και της υπολογιστικής προσομοίωσης και μηχανικής. Όταν δηλαδή εισάγεται «εν τοις πράγμασι», στα σχεδιαστικά πράγματα, η συνθήκη του «ψηφιακού βιταλισμού».

Δημήτρης Φιλιππίδης

Σχισμές σαν λάμπεις μέσα στον κενό χώρο. Με αφορμή κάποια σκίτσα του Φατούρου.

Έχουμε εθιστεί στη μέριμνα του (κωδικοποιημένου) χτισμένου εσωτερικού χώρου, ως συνεκτικού, αδιαπέραστου «σώματος» της αρχιτεκτονικής, θεωρώντας τον εξωτερικό χώρο ως κενό που περίσσειψε τυχαία (ρετάλι). Αν αντιστρέψαμε τη σχέση, και αποκαταστήσουμε αυτό το κενό, που δεν είναι σε καμιά περίπτωση «άδειο», στον κύριο ρόλο, τότε προσεγγίζουμε την εμμονή του Φατούρου με τον ερωτισμό στην αρχιτεκτονική σύνθεση ως διαχείριση του μυστικού κενού. Ο Φατούρος θα πολιορκήσει αυτό το άχρονο τοπίο των πρωτογενών μορφών, χρησιμοποιώντας συνθετικές αρχές όπως την αντιληπτική, κινητική και κατασκευαστική σχισμή, που ξεγελούν την κλίμακα και αποστρέφονται το άγονο κυνήγι της μορφής. Αυτές οι προθέσεις διακρίνονται ιδιαίτερα σε σκίτσα-συντομογραφίες του για το αντικείμενο φετίχ της ελληνικής αρχιτεκτονικής, το ελάχιστο σπίτι πλάι στη θάλασσα.

Δημήτρης Α. Φατούρος

... Ένα σύμπαν

Η Αρχιτεκτονική και η Τέχνη αναζητούν διόδους ανάγνωσης και έκφρασης σε ένα σύμπαν μέσα στο σύμπαν, τον κόσμο του σώματος του ανθρώπου, στη συνάντησή του με τον άλλον και με τον εαυτό του. Το ίχνος του σώματος όμως εύκολα διαφεύγει.

Παρασκευή 05 Οκτωβρίου 2018

_ 5^η Συνεδρία, 18:00-20:30, συντονιστής: Γιώργος Ξηροπαίδης [AGdC]

Ζήσης Κοτιώνης

Συναρμοσμένα σώματα: Μέλη και εξαρτήματα της κοινότητας που (δεν) έρχεται

Η διάλεξη διερωτάται για το ατομικό και το συλλογικό υποκείμενο της αρχιτεκτονικής μέσα στη συνθήκη κρίσης που είναι και κρίση του δικαιώματος της διαμονής και της ευθύνης της αρχιτεκτονικής. Οι έννοιες του μέλους (μέλος του σώματος μέλος της κοινότητας), της διαμονής και της συναρμογής (assemblage) εξετάζονται τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και σε πρακτικό, με παραδείγματα από πρόσφατες εικαστικές και αρχιτεκτονικές εργασίες.

Πάνος Χαραλάμπους **Aquis Submersus**

Η παρουσίαση αντλεί έμπνευση και στοιχεία από την ομώνυμη έκθεση του Πάνου Χαραλάμπους υπό τον γενικό τίτλο *Aquis Submersus* (στο νερό βυθισμένος) που πρωτοπαρουσιάστηκε το 2014-5, στο κτήριο επί της οδού Κυκλάδων, αριθμός 8, κτίσμα του αρχιτέκτονα Α. Προβελέγγιου, στην Κυψέλη. Επρόκειτο για ένα σχέδιο (οπτικοακουστική εγκατάσταση αποτελούμενη από 6 βιντεοπροβολές κ.α.), μια τοπιογραφία με έκδηλο τον ψυχικό τόνο (*Stimmung*), μια αλληγορία «ζωής και θανάτου». Πώς θα επιτευχθεί ο συγκερασμός δύο όρων... μιας Λίμνης (η Αμβρακία εν προκειμένω..) και ενός μοντέρνου κτηρίου, φαινομενικά αδιάπτωτων... πώς ο απόηχος συμβάντων, γεγονότων που έκαναν την καρδιά του... να... κτυπά, «άλλους χρόνους, άλλες εποχές» πώς, πώς θα βρουν μια προσωρινή θέση ως εικονοθεσία, ως διανομή (*distributio*), ως μια ιδεώδη διαμόρφωση εν τέλει, έτσι ώστε όλα τα στοιχεία να βρίσκονται σε διαρκή διαθεσιμότητα «χωρίς απώλειες», εντός ενός εμβαδού, εντός ενός κελύφους (<https://youtu.be/2uZKbstPhhA>);

Πέπη Ρηγοπούλου **Σώμα: Ο άλλος χώρος**

Το σώμα ως άλλος χώρος στον οποίο εγγράφεται το στίγμα της εξουσίας και της υποταγής, χώρος από τον οποίο δεν παραγράφεται το αδίκημα της πληγής, χώρος που συντονίζει και συνοψίζει το έχει, την περιουσία του κάθε ανθρώπου, χώρος κατοικημένος από τα συντάγματα της ηδονής που απαλύνουν, θεραπεύουν την οδύνη.

Νεφέλη Κυρκίτσου (performer Λυδία Κόλλια) **Το αδύνατο**

Η περίπτωση της Eve White αποτελεί ένα διάσημο περιστατικό στο ψυχαναλυτικό πεδίο, που αποδεικνύει την εξάρτηση του σώματος από τη βούληση του μυαλού. Στον πρωταθλητισμό, εκτός από την προαπαιτούμενη σωματική κατάσταση, βασική συνθήκη είναι η ανάπτυξη μιας διανοητικής δύναμης που θα οδηγήσει το σώμα στην υπέρβαση του ορίου, στο ρεκόρ. Η ανθρώπινη σκέψη ωθεί πάντοτε το σώμα στην κατάκτηση του αδύνατου: στο μεγαλύτερο άλμα, στην ταχύτερη κάλυψη μιας διαδρομής, στην καλύτερη ρίψη κ.ο.κ., γεγονός που επεκτείνεται και στα δημιουργήματά της: το ταχύτερο αυτοκίνητο, το ψηλότερο κτήριο, η μεγαλύτερη γέφυρα κ.ο.κ. Η υπέρβαση του ορίου αποτελεί μονίμως ένα χαρακτηριστικό της ανθρώπινης δημιουργίας, το

οποίο ωστόσο δεν περιορίζεται στα έργα της τεχνικής. Κάθε κατάκτηση ακόμα και αν επιτυγχάνεται μέσω της τεχνολογίας, δεν είναι τεχνολογική αλλά πνευματική. Η αδιάκοπη αναζήτηση νέων λεξιλογίων σε όλα τα πεδία της γνώσης αναδεικνύει την πνευματική αναστάτωση που διέπει την ανθρώπινη φύση. Κάθε απόπειρα κατάκτησης ενός νέου ορίου μοιάζει με μια έκρηξη του ανθρώπινου εγκεφάλου προς ό,τι τον περιβάλλει. Στην πραγματικότητα αυτή η έκρηξη φανερώνει την προσπάθεια του ανθρώπου να κατακτήσει ένα μεγαλύτερο μέρος του εαυτού του.

Σάββατο 06 Οκτωβρίου 2018

_ Συνεδρία Εργασίας 09:00-11:30 [NB]

Κατερίνα Γκουτζιούλη · Σοφία Χανδακά

Το μοντέλο της Αθήνας στην Ευρώπη: Συμμετοχικές διαδικασίες και πρόσβαση στον πολιτισμό

Τα τελευταία χρόνια, η Αθήνα έχει μετατραπεί σε εργαστήριο αναζήτησης και επεξεργασίας νέων «εργαλείων» κοινωνικής ευημερίας και πολιτιστικής δημοκρατίας, επενδύοντας σταθερά στην ενδυνάμωση και τη δικτύωση της κοινωνίας των πολιτών. Αυτό το μοντέλο προωθεί ο δήμος Αθηναίων στην Ευρώπη μέσα από το έργο ROCK. Στην παρουσίαση θα συζητηθούν παραδείγματα δράσεων και πρωτοβουλιών του δήμου Αθηναίων, όπως το συνΑθηνά, το Polis2, το Social Dynamo και η Δημοτική Αγορά της Κυψέλης, τα οποία ενθαρρύνουν και επισημαίνουν τον ενεργό ρόλο της κοινωνίας των πολιτών.

Σάββατο 06 Οκτωβρίου 2018

_ Συνεδρία Εργασίας 12:00-14:30 [NB]

Μαρία Παπαδημητρίου

Victoria Square Project

Το Πρότζεκτ Πλατεία Βικτωρίας είναι το υπό εξέλιξη κοινωνικό γλυπτό του Αμερικάνου καλλιτέχνη Rick Lowe σε συνεργασία με την Ελληνίδα καλλιτέχνη Μαρία Παπαδημητρίου, ύστερα από την πρόσκληση που του έγινε να συμμετάσχει στην documenta14, τη διεθνή έκθεση σύγχρονης τέχνης που φιλοξενήθηκε για πρώτη φορά στην Αθήνα το 2017. Τι είναι το κοινωνικό γλυπτό; Είναι αυτό που προκύπτει από τους ανθρώπους και προϋποθέτει φροντίδα για την κοινωνία, όπως ένα συλλογικό έργο τέχνης. Σε συνεργασία με

διάφορες κοινοτικές πρωτοβουλίες, τοπικές επιχειρήσεις, ιδρύματα, τον Δήμο, καλλιτέχνες και άλλα άτομα και ομάδες, το Πρότζεκτ Πλατεία Βικτωρίας επιδιώκει να ανυψώσει τα πολιτιστικά και ιστορικά στοιχεία σε αυτό το ζωτικής σημασίας σταυροδρόμι της Αθήνας. Αποκτά το νόημά του και την αξία του μέσα στο πλαίσιο της αστικής ανάπτυξης και του σχεδιασμού της γειτονιάς γύρω από ένα συγκεκριμένο αστικό χώρο. Επιθυμεί να βοηθήσει την κοινότητα να δει, να καταλάβει και να εκτιμήσει την αξία της διαφορετικότητας των ανθρώπων -γλωσσικής, πολιτισμικής, καταγωγικής, φυλετικής και οικονομικής. Επιδιώκει να είναι κοινωνικό σημείο συνάντησης στο οποίο αναπτύσσονται διαπολιτισμικές σχέσεις, μια δημιουργική πλατφόρμα που θα ενισχύσει την πολιτισμικές ανταλλαγές και θα ενδυναμώσει την κοινότητα της περιοχής. Κάθε συμμετέχων μας βοηθά να κατανοήσουμε καλύτερα την πολιτιστική, ιστορική και πολιτική δυναμική της περιοχής.

Σάββατο 06 Οκτωβρίου 2018

_ Συνεδρία Εργασίας 15:30-18:00 [NB]

AREA - Architecture Research Athens

Στυλιανή Δαούτη, Γιώργος Μητρούλιας, Μιχάλης Ραυτόπουλος
«**Βικτώρια: Είσοδος / Έξοδος**»

Το Καταφύγιο, η Πρεσβεία και το Διαφανές Κράτος

Η εγκατάσταση «Βικτώρια: Είσοδος/Έξοδος» προβάλλει την πλατεία ως παράδειγμα για το μέλλον της μεσογειακής πόλης. Δύο παράλληλες οντότητες συνυπάρχουν εδώ: το «Καταφύγιο» και το «Διαφανές Κράτος». Η πρώτη αναδύεται μέσα από τους μπετονένιους σκελετούς των πρώην πολυκατοικιών, που πλέον λειτουργούν ως μικρά εργοστάσια παραγωγής και διαμονής, όπου οι ένοικοι επιδίδονται στην παραγωγή και ανταλλαγή προϊόντων, ιδεών και υπηρεσιών για μία μετα-καπιταλιστική κοινωνία. Η οριζόντια αυτή πόλη, αεικίνητη και διαρκώς συνδεδεμένη με το παρόν, διατρέχεται από το «Διαφανές Κράτος»: ένα επίσημο και αμετάβλητο δίκτυο από ριζικά ιδιωτικοποιημένους δημόσιους χώρους και υποδομές, με ελεγχόμενη πρόσβαση και περιορισμένα δικαιώματα, όπου η συνεχής παρακολούθηση εγγυάται την ασφάλεια και την συμμόρφωση με το παρελθόν. Μια χρυστάλλινη «Πρεσβεία» καταλαμβάνει την επιφάνεια της πλατείας, και ρυθμίζει την είσοδο-έξοδο ανάμεσα στο «Διαφανές Κράτος» και το «Καταφύγιο». Η κινητικότητα και η μεταβατική φύση της ανθρώπινης παρουσίας είναι παντού έκδηλη, διαμεσολαβημένη από σημεία ελέγχου, αίθουσες αναμονής και κατασκευασμένες εμπειρίες, όπου η πρόσβαση σε κάθε άτομο μπορεί να επιτραπεί ή όχι.

4. Βιογραφικά Σημειώματα (αλφαβητικά)

Σταύρος Αλιφραγκής

Δρ Αρχιτέκτων, Διδάσκων, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΑΠΘ & ΕΑΠ

Ο δρ Σταύρος Αλιφραγκής είναι αρχιτέκτων με προπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ (2002), μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου του Cambridge (2003) και τη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Ε.Μ.Π. (2004), διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου του Cambridge (2010) και μεταδιδακτορική έρευνα στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (2012). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στην ιστορική μελέτη των αναπαραστατικών μηχανισμών της αρχιτεκτονικής και της πόλης μέσα από το σχέδιο, τη λογοτεχνία, τη φωτογραφία και τον κινηματογράφο. Έχει συμμετοχές σε συνέδρια, ενώ κείμενά του έχουν δημοσιευθεί σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και βιβλία. Έχει διδάξει Σχέδιο, Ιστορία της Αρχιτεκτονικής, Ιστορία της Τέχνης, Αναπαραστάσεις, Ντοκιμαντέρ και Αστικό Σχεδιασμό στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στα Τμήματα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, του Πανεπιστημίου Πατρών και του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και επικουρικά στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου του Cambridge.

Σουζάνα Αντωνακάκη

Επίτιμη Διδάκτωρ ΑΠΘ και ΔΠΘ, Αρχιτέκτων, Atelier66

Η Σουζάνα Αντωνακάκη είναι απόφοιτος της Αρχιτεκτονικής Σχολής Ε.Μ.Π. 1959. Έκτοτε συνεργάζεται με τον Δημήτρη Αντωνακάκη. Το 1965 Ιδρύουν μαζί με τον Δημήτρη Αντωνακάκη και με άλλους συναδέλφους τους το Εργαστήριο 66 – αργότερα Α66. Μέλος του Δ.Σ. του Σ.Α.Δ.Α.Σ. 1971-72 και Πρόεδρος του τμήματος Αρχιτεκτόνων του Τ.Ε.Ε. 1982-84 και ταυτόχρονα Μέλος της Εθνικής Γραμματείας της U.I.A. (1982-2002). Guest Lecturer στο International Design Seminar μετά από πρόσκληση του καθηγητή Herman Hertzberger, T.U. Delft 1987, και Split 1988. Αρθρογραφήσε στην εφημερίδα τα ΝΕΑ στο διάστημα 1998-2011. Έργα της και κείμενά της καταχωρήθηκαν στο International Archive of Women in Architecture (IAWA) V.P. & S.U. Virginia. Είναι Αντεπιστέλλον μέλος της Académie d' Architecture 1995. Ανεκλήθη Επίτιμη διδάκτωρ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 2007 και Επίτιμη διδάκτωρ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης το 2016.

Δημήτρης Αντωνακάκης

Επίτιμος Διδάκτωρ ΑΠΘ και ΔΠΘ, Αρχιτέκτων, Atelier66

Ο Δημήτρης Αντωνακάκης είναι απόφοιτος της Αρχιτεκτονικής Σχολής Ε.Μ.Π. 1958. Έκτοτε συνεργάζεται με τη Σουζάνα Αντωνακάκη. Διδάσκει ως επιμελητής στην Αρχιτεκτονική Σχολή 1958-92. Μέλος του Δ.Σ. του ΣΑΔΑΣ και ταμίας (1962-63). Το 1965 Ιδρύουν μαζί με τη Σουζάνα Αντωνακάκη και με άλλους συναδέλφους τους το Εργαστήριο 66 – αργότερα Α66. Το 1975 (-1978) εκλέγεται πρόεδρος του ΕΔΠ Ε.Μ.Π., και αργότερα (1977-78) αντιπρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου του ΕΔΠ. Υποψήφιος για καθηγητής δύο φορές στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Ε.Μ.Π. (1978 και 1990). Δεν εκλέγεται. Το 1993 παραιτείται από το Ε.Μ.Π. Το 1994 προσκαλείται ως επισκέπτης καθηγητής στη Βοστώνη στο Μ.Ι.Τ. όπου διδάσκει μέχρι το 1999. Στην Ελλάδα διδάσκει ως επισκέπτης καθηγητής μετά από πρόσκληση στο Ε.Μ.Π. (1997-1998) και στο Πανεπιστήμιο Πατρών (1999-2000). Το 1997 εκλέγεται καλλιτεχνικός διευθυντής του Κέντρου Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΑΜ), Χανιά Κρήτης, μέχρι το 2011 που απομακρύνεται από τη θέση του. Είναι αντεπιστέλλον μέλος της Académie d' Architecture (1995). Ανακηρύχθηκε επίτιμος διδάκτωρ του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 2007 και επίτιμος διδάκτωρ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης το 2016.

AREA (Architecture Research Athens)

Αρχιτεκτονικό γραφείο

Το αρχιτεκτονικό γραφείο AREA (Architecture Research Athens) σχηματίστηκε το 2006 από τους αρχιτέκτονες Σ. Δαούτη, Γ. Μητρούλια και Μ. Ραυτόπουλο, συνδυάζοντας σπουδές και επαγγελματική εμπειρία στην Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ολλανδία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Έργα της ομάδας έχουν διακριθεί ανάμεσα στα καλύτερα υλοποιημένα έργα νέων αρχιτεκτόνων και στις καλύτερες μελέτες των ετών 2013 και 2015 (ΔΟΜΕΣ 2013, 2015), ενώ έχει επανειλημμένα διακριθεί σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς για δημόσια και ιδιωτικά έργα μεγάλης κλίμακας. Ανάμεσα στις διακρίσεις της ομάδας συγκαταλέγονται το Α' Βραβείο στον Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό για 220 κατοικίες στην Καρδία Θεσσαλονίκης (2007), το Α' Βραβείο (ex aequo) στον Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό ΑθήναΧ4 (2011) και Εύφημος Μνεία στον Ευρωπαϊκό διαγωνισμό Europan 12 (Νυρεμβέργη, 2013) και Europan 13 (Azenha do Mar, Πορτογαλία, 2015). Ανάμεσα στις εκθέσεις που έχουν συμμετάσχει συγκαταλέγονται το ελληνικό περίπτερο στη Biennale της Βενετίας το 2012 με τίτλο «Made in Athens» και οι εκθέσεις «Adhocracy Athens» και «Tomorrow» στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών το 2015. Μέλη της ομάδας

διδάσκουν στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ανδρέας Γιακουμακάτος

Καθηγητής αρχιτεκτονικής, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης ΑΣΚΤ

Ο Ανδρέας Γιακουμακάτος είναι καθηγητής Αρχιτεκτονικής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.

Κατερίνα Γκουτζιούλη

Επιμελήτρια, Σύμβουλος, ευρωπαϊκό πρόγραμμα ROCK δήμου Αθηναίων

Η Κατερίνα Γκουτζιούλη είναι επιμελήτρια και ερευνήτρια με έδρα την Αθήνα. Έχει επιμεληθεί εικαστικές εκθέσεις με έμφαση στις ψηφιακές τέχνες και έχει συνεργαστεί με πολιτιστικούς και ακαδημαϊκούς φορείς τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, όπως η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας, το Goethe-Institut Athen και το ACM Siggraph. Ήταν μέλος της συντακτικής ομάδας της πλατφόρμας curating.info για θέματα επιμέλειας σύγχρονης τέχνης, ενώ κείμενά της έχουν συμπεριληφθεί σε βιβλία, ανεξάρτητες εκδόσεις και online. Το 2015 και το 2016, ήταν η διευθύντρια προγράμματος του Athens Digital Arts Festival ενώ την περίοδο 2016-2018, συνεργάστηκε ως ερευνήτρια πεδίου και επιμελήτρια με το συνΑθηνά, την πλατφόρμα διασύνδεσης των ενεργών πολιτών του δήμου Αθηναίων. Είναι σύμβουλος σε θέματα διαβούλευσης στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα ROCK του δήμου Αθηναίων και επιμελήτρια στο έργο Polis2, στο θεματικό άξονα Δημόσιο Κτίριο και Τέχνη.

Στυλιανή Δαούτη

Αρχιτέκτων, AREA (Architecture Research Athens)

Η Στυλιανή Δαούτη (Αθήνα, 1978), σπούδασε αρχιτεκτονική στη σχολή αρχιτεκτονικής Paris – Belleville στη Γαλλία (DPLG, 2002) και εργάστηκε σε αρχιτεκτονικά γραφεία στο Παρίσι πριν λάβει το δίπλωμα Master of Science Degree in Advanced Architectural Design στο Πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης το 2005. Στη Νέα Υόρκη εργάστηκε στο γραφείο του Gordon Kipping, G-Tects LLC. Το 2004 κέρδισε το τρίτο βραβείο στο διεθνή αρχιτεκτονικό διαγωνισμό του Μητροπολιτικού Πάρκου και Πολεοδομικής Ανάπτυξης Ελληνικού στην Αθήνα. Επίσης έχει διδάξει Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Νίκος Καλογήρου

Καθηγητής αρχιτεκτονικού και αστικού σχεδιασμού, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΑΠΘ

Ο Νίκος Καλογήρου έχει δίπλωμα Αρχιτέκτονα (ΠΣ ΑΠΘ). Συνέχισε τις σπουδές του σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο Παρίσι σε θέματα πολεοδομίας και αστικού σχεδιασμού και το 1979 πήρε διδακτορικό δίπλωμα (Paris 1 - Panthéon – Sorbonne). Είναι καθηγητής αρχιτεκτονικού και αστικού σχεδιασμού στο τμήμα Αρχιτεκτόνων Π.Σ. Α.Π.Θ. και διευθυντής στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Περιβαλλοντικού Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού. Έχει περισσότερες από 360 δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις έργου, στους τομείς της αρχιτεκτονικής σύνθεσης, του αστικού σχεδιασμού, της πολεοδομίας και της επανάχρησης. Έχει συγγράψει ή επιμεληθεί 36 βιβλία και τεύχη. Το συνθετικό έργο του έχει τιμηθεί με 30 βραβεία ή διακρίσεις και έχει παρουσιαστεί σε εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Λυδία Κόλλια

Χορεύτρια, Χορογράφος, Αθλήτρια

Η Λυδία Κόλλια είναι χορεύτρια, χορογράφος και αθλήτρια της γυμναστικής επί στύλου (role). Ξεκίνησε την ενασχόλησή της με το μπαλέτο και την ρυθμική γυμναστική από την ηλικία των τεσσάρων ετών. Κατέκτησε το πανελλήνιο πρωτάθλημα της ρυθμικής γυμναστικής τα έτη 2001, 2003 και 2005. Από το 2016 ασχολείται με το role sport / dance, όπου κατέλαβε την 1^η θέση στο πανελλήνιο πρωτάθλημα του 2018 και την 8^η θέση στο παγκόσμιο πρωτάθλημα του 2017.

Ζήσης Κοτιώνης

Καθηγητής, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΠΘ, Αρχιτέκτων

Ο Ζήσης Κοτιώνης είναι αρχιτέκτων, εικαστικός και συγγραφέας. Είναι διδάκτωρ αρχιτέκτων (ΕΜΠ 1994), καθηγητής στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,. Είναι συγγραφέας επτά βιβλίων θεωρίας και ερμηνείας του τοπίου και της αρχιτεκτονικής, μιας συλλογής διηγημάτων, και μιας έκδοσης αφηγηματικής ποίησης. Διατηρεί γραφείο αρχιτεκτονικών μελετών στην Αθήνα και το Βόλο. Αρχιτεκτονικές μελέτες και έργα του έχουν δημοσιευτεί, βραβευτεί και έχουν εκτεθεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το εικαστικό του έργο έχει εκτεθεί σε μουσεία και χώρους τέχνης στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Στις δημιουργικές του πρακτικές περιλαμβάνονται δράσεις στο δημόσιο χώρο, εικαστικές και αρχιτεκτονικές εγκαταστάσεις και performances. Αρθρογραφεί σε εφημερίδες και περιοδικά. Το 2010, μαζί με την Φοίβη Γιαννίση,

ήταν Εθνικός Επίτροπος και επιμελητής του ελληνικού Περιπτέρου στην 12^η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας.

Νεφέλη Κυρκίτσου

Αρχιτέκτων – ΠΠ, ΜΑ – AA School of Architecture, Υπ. Διδάκτωρ ΕΜΠ

Η Νεφέλη Κυρκίτσου είναι απόφοιτος του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών (2008). Ολοκλήρωσε με επιτυχία μεταπτυχιακές σπουδές (Master of Arts) με θέμα Housing and Urbanism στην Architectural Association School of Architecture στο Λονδίνο (2009) και τώρα εκπονεί τη διδακτορική διατριβή της στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Ε.Μ.Π. Το αντικείμενο της έρευνάς της αφορά στη βαθύτερη κατανόηση των έργων τέχνης και αρχιτεκτονικής μέσω της ψυχαναλυτικής προσέγγισης: αναζητά τα ψυχαναλυτικά εργαλεία και τις μεθόδους που θα μπορούσαν να αποκαλύψουν την, ενίοτε συνειδητή και άλλοτε ασυνειδητη, πρόθεση του δημιουργού, η οποία εκφράζεται στη μορφή. Από το 2017 είναι φοιτήτρια του τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ μέσω της διαδικασίας των κατατακτήριων εξετάσεων. Έχει δημοσιεύσεις σε Πρακτικά συνεδρίων και έχει κάνει μαζί με τους Πετρίδου Β. και Πάγκαλο Π. τη συνεπιμέλεια του τόμου *Εργάζομαι άρα κατοικώ: η περίπτωση του συγκροτήματος κατοικιών των μεταλλείων Μπάρλου στο Δίστομο Βοιωτίας, των Δ. & Σ. Αντωνανάκη, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα 2012.*

Αναστάσιος Μ. Κωτσιόπουλος

Αρχιτέκτων, Ομότιμος Καθηγητής ΑΠΘ, Αντεπιστέλλον Μέλος Ακαδημίας Αθηνών

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, αποφοίτησε από το Πειραματικό Σχολείο και σπούδασε στο Α.Π.Θ. (δίπλωμα αρχιτέκτονα 1970, διδακτορικό δίπλωμα 1976, υφηγεσία 1982) και στο University of Edinburgh (Ph.D. 1980). Δίδαξε αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και θεωρία αρχιτεκτονικής στο Α.Π.Θ. από το 1971, αρχικά ως επιμελητής, εν συνεχεία ως υφηγητής και, επί 25 χρόνια έως το 2013, ως καθηγητής. Είναι σήμερα ομότιμος καθηγητής του Α.Π.Θ. Το 2008 εξελέγη αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών στην Έδρα του Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού της Τάξης των Γραμμάτων και των Καλών Τεχνών. Μαζί με τους συνεργάτες του, έχουν εκτενές αρχιτεκτονικό έργο με βραβεία και διακρίσεις εντός και εκτός Ελλάδος και περίπου 230 δημοσιεύσεις θεωρίας και έργων, μεταξύ των οποίων τα βιβλία «Κριτική της αρχιτεκτονικής θεωρίας» (1985, 1992), «Η αρχιτεκτονική σε περίοδο κρίσης» (2010) και «Για το μεταμοντέρνο στην αρχιτεκτονική» (2018, με τον Στέλιο Γιαμαρέλο). Το αρχιτεκτονικό έργο μαζί με ορισμένα σχέδια του Α. Κωτσιόπουλου παρουσιάστηκαν σε

μονογραφική έκθεση του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής (Μουσείο Μπενάκη 2011, και Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών 2012, επιμέλεια: Α. Σκιαδά) ταυτόχρονα με την έκδοση της μονογραφίας «Α. Μ. Κωτσιόπουλος και συνεργάτες αρχιτέκτονες: μια διαδρομή στα όρια του μοντέρνου» (2011, επιμέλεια: Α. Γιακουμακάτος, εκδόσεις Κτίριο).

Ανδρέας Λάζαρης

Αρχιτέκτων, Αρχιτεκτονικό γραφείο Ανδρέα Λάζαρη

Ο Ανδρέας Λάζαρης γεννήθηκε στην Πάτρα. Από το 1981 μέχρι το 1984 επισκέφθηκε την Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου του Kaiserslautern Γερμανίας, όπου παρέλαβε το προδίπλωμα Αρχιτεκτονικής και από το 1984 μέχρι το 1988 επισκέφθηκε την Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου του Hannover Γερμανίας, όπου παρέλαβε το δίπλωμα Αρχιτεκτονικής. Το 1988 διακρίθηκε με βραβείο για φοιτητές αρχιτεκτονικής και εργάστηκε, ως φοιτητικός επιστημονικός βοηθός (tutor), στο Ινστιτούτο για Θεωρία και Σχεδιασμό της Αρχιτεκτονικής στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου του Αννόβερου, καθώς και στο Αρχιτεκτονικό Γραφείο Stadt und Haus στο Αννόβερο. Από το 1988 μέχρι σήμερα εκπονεί αρχιτεκτονικές μελέτες ιδιωτικών και δημόσιων έργων κτηρίων και αστικού σχεδιασμού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, συμμετέχει σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς, έχοντας διακρίσεις και βραβεία. Έχει διδάξει ως εργαστηριακός συνεργάτης στο Α.Τ.Ε.Ι. Πατρών στο Τμήμα Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων από το 2002 μέχρι το 2010, καθώς επίσης σε σεμινάρια αρχιτεκτονικής, ενεργειακών επιθεωρήσεων, στα Citylab 2014 και 2015 και συμμετέχει ως κριτής σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς. Από τον Σεπτέμβριο του 2012 μέχρι σήμερα είναι πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Νομού Αχαΐας.

Αφροδίτη Μαραγκού

Αρχιτέκτων, Υποψήφια Διδάκτωρ ΠΘ

Η Αφροδίτη Μαραγκού (Αθήνα, 1988), είναι Αρχιτέκτων Μηχανικός (Α.Π.Θ., 2012), κατέχει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στον Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό (Π.Θ., 2015), και είναι υποψήφια διδάκτωρ του τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (υπότροφος ΙΚΥ). Έχει συμμετάσχει ως εισηγήτρια σε διεθνή συνέδρια αρχιτεκτονικής, ως βοηθός επιμέλειας σε αρχιτεκτονικά εργαστήρια και εκθέσεις, και έχει δημοσιεύσει άρθρα της σε αρχιτεκτονικά περιοδικά του εγχώριου τύπου. Τα τελευταία χρόνια παρέχει επικουρική διδασκαλία σε προπτυχιακά μαθήματα αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και θεωρίας στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ενώ παράλληλα εργάζεται ως Αρχιτέκτων Μηχανικός με έδρα τα Τρίκαλα.

Σάρρα Μάτσα

Αρχιτέκτων, MSc, Υπ. διδάκτωρ ΕΜΠ

Η Σάρρα Μάτσα είναι αρχιτέκτων μηχανικός (2012, Πανεπιστήμιο Πατρών). MSc στον Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό (2015, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πρόγραμμα «Συμβιώσεις»). Υπότροφος του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus (6 μήνες, Ecole nationale supérieure d'architecture de Saint-Etienne, Γαλλία). Έχει συμμετάσχει σε διεθνείς και εγχώριους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς, εργαστήρια και συνέδρια. Έχει συνδιοργανώσει, επιμεληθεί και συμμετάσχει σε εκθέσεις και αρχιτεκτονικά εργαστήρια σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας και στο Saint-Etienne της Γαλλίας. Τα τελευταία χρόνια συνδιοργανώνει τα πανελλήνια εργαστήρια αρχιτεκτονικής Citylab. Παράλληλα εκπονεί τη διδακτορική της διατριβή στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, όπου επεξεργάζεται τους χωρικούς μετασχηματισμούς της οικειότητας στην ελληνική μεταπολεμική κατοικία.

Ρενάτα Μεθενίτη

Αρχιτέκτων, Εικαστική Καλλιτέχνης

Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο ΕΜΠ και Εικαστικά στην ΑΣΚΤ Αθήνας. Από το 2017 φοιτά στο Μεταπτυχιακό Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ. Το ερευνητικό της ενδιαφέρον στρέφεται στην ανεύρεση κοινού ποιητικού τόπου μεταξύ των δύο πεδίων. Έχει μελετήσει και πραγματοποιήσει έργα ανάπλασης του αστικού χώρου, κτιριακές δομές μεγάλης και μικρής κλίμακας. Πειραματίζεται με διάφορα καλλιτεχνικά μέσα, χρησιμοποιώντας την αρχαική καταγραφή και την πρακτική της ατέρμονης διαδικασίας για να δημιουργήσει εγκαταστάσεις. Έχει δημοσιεύσει κείμενα, λάβει μέρος και διακριθεί σε εκθέσεις/διαγωνισμούς εικαστικού και αρχιτεκτονικού έργου, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο: Openstudios2018–MET, AthensTrigono-ΚΠΣΝ (2017), ROOMS2017, «Βαλτινός-εικαστικός» Μορφωτ. γραφείο Κυπριακής Πρεσβείας (2016), PQ2015/Τσехία και [Out]Topias, μουσείο Μπενάκη, 2016 (Σκηνογραφία). ArchiveArt (2015), ΠΙΟΠ VII Biennale (2014) Ελλ. Σχολών Καλών Τεχνών, AthensPrintFest 2012, (Χαρακτική). VI & III Biennale Νέων Ελλ. Αρχιτεκτόνων 2010/01, ΕΙΑ - μουσείο Μπενάκη & WALLS (2009) πανελλήνια έκθεση αρχιτεκτονικού έργου ΣΑΧΑ, με το βραβευμένο έργο: Πλατεία Ελευσίνας «Το Χωράφι της Δήμητρας». «Η κατοικία στην Ελλάδα από τον 20° στον 21° αι.» 2009, ΕΙΑ - μουσείο Μπενάκη κ.α.

Ιωάννης Μελισσανίδης

Ολυμπιονίκης, Ερμηνευτής

Συγκαταλέγεται στους τρεις νεότερους ηλικιακά Χρυσούς Ολυμπιονίκες της Παγκόσμιας ιστορίας γυμναστικής ανδρών. Ο πρώτος και νεότερος Χρυσός Ολυμπιονίκης, Παγκοσμιονίκης και πρωταθλητής Ευρώπης (7 ευρωπαϊκά μετάλλια) του ελληνικού αθλητισμού στις ασκήσεις εδάφους στην Ενόργανη Γυμναστική και ο μοναδικός Έλληνας του αθλήματος του που φέρει δύο Ολυμπιακούς τίτλους, σε δύο διαφορετικά αγωνίσματα. Δύο ασκήσεις στον Παγκόσμιο βαθμολογικό κώδικα ονομάζονται Άλμα Μελισσανίδη. Ξεκίνησε τις σπουδές του με την Ιατρική αλλά τελικά κατέληξε στην Αμερικάνικη Ακαδημία Θεάτρου - AADA στο Λος Άντζελες, ενώ έχει παρακολουθήσει σεμινάρια θεάτρου στη Βασιλική Ακαδημία στο Λονδίνο και στο Central School of Speech and Drama. Συμμετείχε στην ταινία μικρού μήκους «Καλιγούλας» βασισμένη στο ομώνυμο βιβλίο του Γκορ Βιντάλ, σε σκηνοθεσία Φραντσέσκο Βέτολλι. Ερμήνευσε χορευτικά τον «Ίκαρο» στο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Δελφών μαζί με τη Ρένη Πιττακή στον ρόλο της Σίβυλλας, σε σκηνοθεσία Ελπίδας Σκούφαλου. Διάβασε με την Όλια Λαζαρίδου, σε σκηνοθετική επιμέλεια του Παντελή Βούλγαρη, ποιήματα του Κ. Π. Καβάφη, στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Ευρώπης στη Θεσσαλονίκη. Έπαιξε τον «Σίσυφο» εμπνευσμένο από το σύμπαν του Σάμιουελ Μπέκετ, σε σκηνοθεσία Ελπίδας Σκούφαλου, στο Λονδίνο και το Λος Άντζελες. Ερμήνευσε και χορογράφησε σε παγκόσμια πρώτη την «Ιθάκη» του Κ. Π. Καβάφη σε μουσική Βαγγέλη Παπαθανασίου, αφήγηση Σον Κόνερι και σκηνοθετική επιμέλεια Κωνσταντίνου Ρήγου.

Γιώργος Μητρούλιας

Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΠΘ, Αρχιτέκτων, AREA (Architecture Research Athens)

Ο Γιώργος Μητρούλιας (Αθήνα, 1978), σπούδασε αρχιτεκτονική στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (1996-2002) και ακολούθως εργάστηκε στο γραφείο Κοκκίνου-Κούρκουλας στην Αθήνα και Van de Broek en Bakema στο Ρότερνταμ. Ως υπότροφος του ιδρύματος Fullbright έλαβε το δίπλωμα Master of Science Degree in Advanced Architectural Design στο Πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης το 2004, πριν εργαστεί στο αρχιτεκτονικό γραφείο του Steven Holl. Από το 2014 είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Τάσος Μπίρης

Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ, Αρχιτέκτων, Τάσος Μπίρης – Σοφία Τσιράκη
αρχιτέκτονες

Ο Τάσος Μπίρης γεννήθηκε τον Ιούνιο του 1942 στην Αθήνα. Σπούδασε στην Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, από την οποία αποφοίτησε το 1966. Τον ίδιο χρόνο δέχτηκε πρόταση του καθηγητή Ιωάννη Δεσποτόπουλου να υπηρετήσει στην έδρα «Γενικής Κτηριολογίας και Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων» της ίδιας Σχολής, ως μέλος του διδακτικού προσωπικού. Δίδαξε στον Τομέα Ι ως Καθηγητής στην περιοχή των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων. Ταυτοχρόνως, δίδαξε ως προσκεκλημένος (άμισθος με δική του επιθυμία) καθηγητής στο νεοσύστατο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Δ.Π.Θ. στη Ξάνθη για έξι συνεχή έτη. Κατά το διάστημα αυτό, οργάνωσε τις βασικές κατευθύνσεις του μαθήματος των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων, το οποίο τώρα εμπλουτίζουν με δικές τους ιδέες νεότεροι εκλεγμένοι διδάσκοντες του Τμήματος. Εξάλλου, υπήρξε εταίρος σε συνεργασία εξ' αδιαιρέτου με τον αδελφό του Δημήτρη Μπίρη (αρχιτέκτονα και Επίκουρο Καθηγητή της ίδιας Σχολής, ο οποίος χάθηκε αδόκητα το 2002) του “Αρχιτεκτονικού Γραφείου Καθηγητού Κυπριανού Μπίρη και συνεργατών”. Στο πλαίσιο αυτής της ομάδας έχει εκπονήσει μελέτες ιδιωτικών και -κυρίως- δημοσίων κτηρίων. Η κύρια δράση του στο χώρο της αρχιτεκτονικής εφαρμογής εξακολουθεί να πραγματοποιείται μέσω συμμετοχών και βραβείσεων σε σημαντικούς πανελλήνιους και διεθνείς αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς. Έχει συγγράψει σειρά άρθρων για θέματα αρχιτεκτονικής σε ελληνικά και ξένα βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες και έχει συμμετάσχει σε εκθέσεις αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Επίσης, έχει συγγράψει τρία ατομικά βιβλία και έχει συμμετάσχει σε δύο συλλογικούς τόμους με θέμα την αρχιτεκτονική. Μετά την αποχώρηση του από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων το 2009, ο Τάσος Μπίρης συνεχίζει τη δράση του ως ομότιμος Καθηγητής και παράλληλα ως δρών αρχιτέκτων.

Κωνσταντίνος Μωραΐτης

Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, Αρχιτέκτων, Άρσις
Αρχιτέκτονες

Αρχιτέκτονας Μηχανικός. Μεταπτυχιακές σπουδές Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας, επίσης Αραβικών και Ισλαμικών Σπουδών. Διδάκτορας ΕΜΠ, με θέμα διατριβής «Το Τοπίο Πολιτιστικός Προσδιορισμός του Τόπου. Παρουσίαση και θεωρητικός συσχετισμός των σημαντικότερων νεότερων προσεγγίσεων της τοπιακής επεξεργασίας του τόπου». Διδάσκει ως Καθηγητής στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π. Η βασική επαγγελματική του ενασχόληση

αναφέρεται στην κτιριακή αρχιτεκτονική. Από την περίοδο του 1996 εντούτοις, ξεκινά την «εξώγαμη» σχέση του, με θέματα θεωρίας και διαμορφώσεων τοπίου. Η σχέση αυτή νομιμοποιείται με τη διδασκαλία του μεταπτυχιακού σεμιναρίου «Ιστορία και Θεωρία του Τοπίου: Η Σχηματοποίηση κατά την Τοπιακή Ερμηνεία», στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π. Στο σεμινάριο αυτό, εικοσιπενταετούς παρελθόντος ήδη, το τοπίο εξετάζεται ως κεντρικό πολιτισμικό, πολιτιστικό και πολιτικό υπόβαθρο ανάπτυξης των κοινωνιών και ταυτόχρονα ως σημαντική περιβαλλοντική συνθήκη. Κύρια όμως εξετάζεται στο πλαίσιο της συνθετικής του συνάφειας με την κτιριακή αρχιτεκτονική και τον αστικό σχεδιασμό.

Νίκος Ξανθούλης

Δρ Συνθέτης, Σολίστ

Ο Δρ Νίκος Ξανθούλης είναι συνθέτης, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ακαδημίας Αθηνών, Καλλιτεχνικός Σύμβουλος της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και Αντεπιστέλλον Μέλος του Αρχαιολογικού Ινστιτούτου της Αμερικής. Υπηρέτησε για 25 χρόνια ως κορυφαίος Α΄ τρομπετίστας της Ορχήστρας της ΕΛΣ από το 1984 έως το 2009. Από το 2009 έως το 2012 υπήρξε υπεύθυνος των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ίδιου οργανισμού. Ως σολίστ και ως συνθέτης έχει παρουσιασθεί σε πάνω από 30 χώρες. Έχει εκδώσει δεκατέσσερις προσωπικούς δίσκους και συμμετείχε σε άλλους τέσσερις ομαδικούς. Συνθετικά έχει ασχοληθεί κυρίως με τις παιδικές όπερες δύο από τις οποίες έχουν ανέβει στην Εθνική Λυρική Σκηνή και με τη μουσική για το Αρχαίο Θέατρο. Έχει συνεργαστεί με την Ασπασία Παπαθανασίου (επί δεκαετία) και με την Άννα Συνοδινού (Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδαύρου). Το Αρχαιολογικό Ινστιτούτο της Αμερικής του έχει απονεμίσει τη διάκριση Kress Lectureship για την έρευνά του πάνω στην Αρχαία Ελληνική Μουσική δύο φορές: το 2012-13 και το 2017-18. Το 2018 τρία κρατικά θέατρα της Ρωσίας παρουσιάζουν τραγωδίες με τη μουσική του (στη Μόσχα, την Συμφερούπολη και το Ομσκ). Τα τελευταία 8 χρόνια έχει αφιερωθεί στη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λύρας. Τον Μάιο του 2018 παρουσίασε την πρώτη παγκοσμίως μέθοδο εκμάθησης αρχαίας ελληνικής επτάχορδης λύρας σε δίγλωσση έκδοση (ελληνικά – αγγλικά)

Γιώργος Ξηροπαίδης

Καθηγητής, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης ΑΣΚΤ

Ο Γιώργος Ξηροπαίδης είναι καθηγητής στο Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στο γνωστικό αντικείμενο: «Ιστορία φιλοσοφικών και αισθητικών ιδεών: 18^{ος}-20^{ος} αιώνας». Οι

δημοσιεύσεις του, ελληνικές και διεθνείς, περιστρέφονται γύρω από τη φαινομενολογία (Husserl, Heidegger, Merleau-Ponty), τη φιλοσοφική ερμηνευτική (Gadamer, Ricoeur), τον γερμανικό ιδεαλισμό (Kant, Hegel), τη φιλοσοφία της γλώσσας (Humboldt, Frege, Wittgenstein) και την ιστορία των νεότερων και σύγχρονων αισθητικών θεωριών.

Παναγιώτης Πάγκαλος

Δρ Αρχιτέκτων, Διδάσκων, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης ΑΣΚΤ

Ο Παναγιώτης Πάγκαλος (Αθήνα, 1972) είναι αρχιτέκτων, διδάκτωρ Αρχιτεκτονικής, ιστορικός Αρχιτεκτονικής. Διδάσκει στο Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Έχει διδάξει στο Ε.Μ.Π., στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στο Τ.Ε.Ι. Πατρών. Είναι μέλος του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής, μέλος της Ελληνικής Εταιρίας Αισθητικής, μέλος του ευρωπαϊκού δικτύου Ιστορίας Αρχιτεκτονικής (Ε.Α.Η.Ν.) και τέως αντιπρόεδρος του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας. Έχει βραβευθεί σε διεθνείς διαγωνισμούς και έχει συμμετάσχει ως προσκεκλημένος ομιλητής σε διεθνή συνέδρια και μεταπτυχιακά προγράμματα. Έχει δημοσιεύσει κεφάλαια σε βιβλία, έρευνες και άρθρα για τη σύγχρονη ιστορία της αρχιτεκτονικής σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά με επιστημονικές επιτροπές, σε Πρακτικά διεθνών συνεδρίων και συλλογικούς τόμους. Έχει γράψει και επιμεληθεί ένδεκα βιβλία Αρχιτεκτονικής.

Μαρία Παπαδημητρίου

Εικαστικός καλλιτέχνης, Καθηγήτρια, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΠΘ

Η Μαρία Παπαδημητρίου είναι εικαστικός καλλιτέχνης και καθηγήτρια στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Σπούδασε στην École Nationale Supérieure des Beaux-Arts. Είναι γνωστή ως καλλιτέχνης για την ικανότητά της να ενεργοποιεί συνεργασίες και συλλογικές δραστηριότητες που συνδέουν άμεσα την τέχνη με την κοινωνία. Το έργο της είναι διαδραστικό, ποικιλόμορφο με κοινωνικοπολιτικές αναφορές και κύριο άξονα τον τόπο και τον άνθρωπο. Το 1998 ίδρυσε το Temporary Autonomous Museum for All (TAMA), το 2012 την Καλλιτεχνική Καντίνα Souzy Tros στον Ελαιώνα της Αθήνας και το 2018 το πρώτο DIY skatepark της Αθήνας με την Ιταλίδα καλλιτέχνη Eleonora Meoni. Από τον Νοέμβριο του 2016 συνεργάζεται με τον Αμερικάνο καλλιτέχνη Rick Lowe στο Victoria Square Project. Το 2003 κέρδισε το βραβείο ΔΕΣΤΕ για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη και το 2016 της απονεμήθηκε από την Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας το παράσημο του

«Αξιωματικού του Τάγματος του Φοίνικα για τους Ακαδημαϊκούς». Εκθέτει διεθνώς από τη δεκαετία του '90 σε διεθνείς Μπιενάλε και σε μουσεία ανά τον κόσμο και το 2015 εκπροσώπησε την Ελλάδα στην 56^η Μπιενάλε της Βενετίας με το έργο της «Why Look at Animals? Agrimiká».

Μαρία Παπαδοπούλου

Φυσιοθεραπεύτρια-Κινησιοθεραπεύτρια, Αθλήτρια

Φυσιοθεραπεύτρια-Κινησιοθεραπεύτρια με σπουδές στην Εθνική Αθλητική Ακαδημία Σόφιας και Καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής στο ΤΕΦΑΑ Αθηνών. Αθλήτρια Παγκοσμίου επιπέδου με την Εθνική ομάδα Στίβου Ελλάδος και την Εθνική ομάδα Ενόπλων Δυνάμεων στα 800μ, κάτοχος Πανελληνίου Ρεκόρ, με Παγκόσμιες και Πανευρωπαϊκές διακρίσεις, Βαλκανιονίκης και Πανελληνιονίκης επί πολλά έτη. Μυήθηκε στον κόσμο του Pilates στην Φρανκφούρτη της Γερμανίας στο εκπαιδευτικό αθλητικό σχολείο μετά από προσωπικά της ορθοπεδικά χειρουργεία στην Γερμανία από το 2000 κι έπειτα. Ειδικεύτηκε στο Clinical Pilates μετά από σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων και πρακτική εξάσκηση και έγινε η καλύτερη του είδους της με συνεργασία την ίδια την εταιρία του J. Pilates, όπου και έχει τον εξοπλισμό του. Σε συνεργασία με τον σύζυγό της Μιχάλη Σταματόγιαννη, πρωταθλητή στη σφαίρα, personal trainer και τελειόφοιτος Ναυτιλιακής σχολής, διατηρούν επί δεκαετία κέντρο ευεξίας στη Νέα Ερυθραία, με κύριο αντικείμενο Pilates σε όργανα και Clinical Pilates. Εργάζεται στο Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών ως Φυσιοθεραπεύτρια-Κινησιοθεραπεύτρια από το 1997 έως και σήμερα.

Κώστας Παπαχριστόπουλος

Δρ Οργανωσιακής Ψυχολογίας, MSc Διαχείριση Πολιτισμικών Μονάδων

Ο Κώστας Παπαχριστόπουλος (PhD, Cpsych/BPS) είναι μεταδιδακτορικός ερευνητής του τμήματος Ψυχολογίας του ΑΠΘ, διδάσκων στο ΟΠΑ και στο ΕΑΠ. Έχει κάνει προπτυχιακές σπουδές στη Ψυχολογία και στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων, στη Συμβουλευτική και στη Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων. Έχει εργαστεί τα τελευταία 15 χρόνια σε θέσεις ευθύνης σε οργανισμούς/επιχειρήσεις και σε φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηναίων, ΚΔΕΠ κ.ά.), Ακαδημαϊκά Ιδρύματα (ΕΑΠ, Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΑΣΚΤ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ΤΕΙ Πατρών/Μεσολογγίου κ.ά.) και σε οργανισμούς συμβουλευτικής, ανθρώπινου δυναμικού, απασχόλησης και καινοτομίας καθώς και στο χώρο του σχεδιασμού /υποβολής και υλοποίησης προγραμμάτων αστικής, πολιτιστικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Τα κύρια ερευνητικά του

ενδιαφέροντα αφορούν στην παρακίνηση και την ευημερία στον εργασιακό χώρο, σε ζητήματα οικονομικής ψυχολογίας (π.χ. αμοιβές και συνεργασία), στη συστημική προσέγγιση και την καινοτομία στη διοίκηση των οργανισμών καθώς και τη διαχείριση ανθρωπίνων πόρων στους πολιτιστικούς οργανισμούς.

Ρούλα Πατεράκη

Ηθοποιός

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε αγγλική φιλολογία, και θέατρο στη δραματική σχολή του Κυριαζή Χαρατσάρη. Υπήρξε μέλος του επαγγελματικού του θιάσου, ιδρυτικό μέλος του «Θεατρικού Εργαστηρίου Θεσσαλονίκης» και ήταν ιδρύτρια της «Επιθεώρησης της Δραματικής Τέχνης». Ξεκίνησε να διδάσκει στο studio Υποκριτικής Τέχνης Άκη Δαβή, λίγα χρόνια μετά την ίδρυσή του.

Μιχάλης Ραυτόπουλος

Αρχιτέκτων, AREA (Architecture Research Athens), Διδάσκων, Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΠΠ

Ο Μιχάλης Ραυτόπουλος (Αθήνα, 1978), πήρε το Bachelor of Arts στην Ιστορία της Τέχνης (Αριστούχος) από το Πανεπιστήμιο του Michigan, Ann Arbor (1995-1999). Το 2002 ολοκλήρωσε το Master of Architecture στο Πανεπιστήμιο Berkeley της Καλιφόρνια όπου και συνεργάστηκε στενά με τον Greig Crysler σε ερευνητικά προγράμματα και εκδόσεις. Από το 2004 έως το 2006 δούλεψε για το αρχιτεκτονικό γραφείο Jaklitsch Gardner Architects στη Νέα Υόρκη, ενώ στην Αθήνα έχει δουλέψει σαν συνεργάτης του γραφείου ISV Architects & Associates. Από το 2013 Διδάσκει Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Πέπη Ρηγοπούλου

Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Η Πέπη Ρηγοπούλου είναι συγγραφέας άρθρων, δοκιμίων, μυθ-ιστορίας, ντοκουμέντου, ανακοινώσεων καθώς και βιβλίων (μεταξύ αυτών: *Αυτοματοποιητική, Ο Νάρκισσος, Το σώμα ικεσία και απειλή, Ο τρελός Πρόεδρος και η γυναικεία ηδονή, Θάλαμος Ανανήψεως, Το σώμα: Τέχνη και Ιατρική (συλ.), Η εικόνα της Ελλάδας στα ΜΜΕ: Πολιτισμική περηφάνεια και Προκατάληψη (συλ.), Ζητήματα Ιστορίας του Πολιτισμού (με τον Γιάγκο Ανδρεάδη) κ.ά.*). Είναι Ομότιμη καθηγήτρια του ΕΚΠΑ με αντικείμενο Αισθητική / Επικοινωνία / Τεχνολογία. Έχει διδάξει αντίστοιχα μαθήματα με έμφαση στις ψυχαναλυτικού

τύπου προσεγγίσεις. Διδάσκει σήμερα στο ΜΠΣ του ΕΜΜΕ την Εισαγωγή στις Κινηματογραφικές και Πολιτισμικές Σπουδές και συνεργάζεται με την ΕΦσυν.

Βασιλική Ροδίτη

Αρχιτέκτων, MSc Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός, Υπ. Διδάκτωρ ΠΘ

Η Βασιλική Ροδίτη γεννήθηκε στην Αθήνα το 1987. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (2011) και συνέχισε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στον Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό INSTEAD_Παραποιήσεις στο ίδιο Τμήμα (2015). Σήμερα εργάζεται στο τεχνικό γραφείο της οικογένειάς της στην Αθήνα, με κύρια δραστηριότητα τα ιδιωτικά αλλά και τα βιομηχανικά έργα. Projects της έχουν εκτεθεί σε φεστιβάλ, αρχιτεκτονικές και καλλιτεχνικές εκθέσεις, ενώ η ίδια έχει συμμετάσχει με εισηγήσεις σε Πανελλήνια Συνέδρια. Ερευνητικά τα ενδιαφέροντά της εστιάζουν σε ζητήματα Σεξουαλικότητας και Φύλου στον Αστικό Χώρο, με επίκεντρο μελέτης τις πορνικές αγορές. Είναι υποψήφια διδάκτωρ του Π.Θ. και συμμετέχει επικουρικά σε μαθήματα Αρχιτεκτονικής Σύνθεσης.

Μάνθος Σαντοριναίος

Καλλιτέχνης νέων μέσων – Ερευνητής, Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΣΚΤ

Ο Μάνθος Σαντοριναίος, από το 1984, δραστηριοποιείται στην προώθηση της Τέχνης και της τεχνολογίας, έχοντας ιδρύσει το Τμήμα Τέχνης και Τεχνολογίας στο Κέντρο Ιλεάνα Τούντα (1987), το Κέντρο Φούρνος για Ψηφιακό Πολιτισμό (1991) και το Φεστιβάλ Mediaterra (1998). Από το 2000 είναι υπεύθυνος για το εργαστήριο Πολυμέσων στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Από το 2012 είναι επίσης Συντονιστής του Ελληνογαλλικού Μάστερ «Τέχνη & Εικονική Πραγματικότητα», ΑΣΚΤ – Πανεπιστήμιο Paris 8. Τα έργα του ανήκουν στους τομείς της βίντεο τέχνης, των διαδραστικών εγκαταστάσεων, των έργων με βάση το δίκτυο και του VR. Έχει συμμετάσχει σε διάφορα συνέδρια, επιτροπές και σεμινάρια που αφορούσαν την ψηφιακή τέχνη, την εκπαίδευση και το ψηφιακό πολιτισμό. Είναι ο συγγραφέας των βιβλίων «Από τις σύνθετες τέχνες στα υπερμέσα και τους νέους εικονικούς - δυνητικούς χώρους», ΣΕΑΒ, «De la civilisation du papier à la civilisation du numérique», L'Harmattan και «Gaming Realities» (Editor), Κέντρο Φούρνος. Έχει τιμηθεί από τη γαλλική κυβέρνηση ως «Chevalier dans l' Ordre des Palmes Académiques».

Μιχάλης Σταματογιάννης

Αθλητής, *Personal Trainer*

Πρωταθλητής Ελλάδος στην Σφαιροβολία με συμμετοχή σε Ολυμπιακούς Αγώνες και Παγκόσμια Πρωταθλήματα. Σπουδές στην Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων. Σεμινάρια Pilates και Clinical Pilates για αποκατάσταση μετά από τραυματισμούς ή μυοσκελετικά προβλήματα. *Personal Trainer* στον τομέα της μυϊκής ενδυνάμωσης. Διατηρεί επί δεκαετίας Studio Pilates στη Νέα Ερυθραία.

Ευρύκλεια Σωφρονιάδου

Ηθοποιός, *Σκηνοθέτις*

Ηθοποιός, απόφοιτος της δραματικής σχολής της Ρούλας Πατεράκη στη Θεσσαλονίκη. Συνεργάστηκε με την Επιθεώρηση Δραματικής Τέχνης της Ρούλας Πατεράκη στις παραστάσεις: «Φως στα σκοτάδια» του Μπέρντολντ Μπρεχτ, «Πολυμπέκετ» πάνω στο κείμενο του Σάμουελ Μπέκετ «Εκείνη τη φορά», «Έντα Γκάμπλερ» του Ερρίκου Ίψεν», «Πελεκάνος» του Άουγκουστ Στρίντμπεργκ, «Η μελωδία της φάλαινας» του Άντονι Μιγκέλα και «Post Inferno - Προς Δαμασκόν» του Άουγκουστ Στρίντμπεργκ στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Έχει συνεργαστεί με το θέατρο Λα Μάμα της Νέας Υόρκης στην παράσταση «Οιδίπους Τύραννος» και επί οκτώ χρόνια με τη θεατρική ομάδα Άττις του Θεόδωρου Τερζόπουλου συμμετέχοντας στις παραστάσεις «Βάκχες» του Ευριπίδη, «Πέρσες» του Αισχύλου, «Υλικό Μήδειας» του Χάινερ Μύλλερ και «Κανών» του Βασίλη Βασικεχαγιόγλου, που έλαβε μέρος σε φεστιβάλ στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Με τον Ρόμπερτ Ουίλσον συνεργάστηκε στις παραστάσεις «Περσεφόνη» στους Δελφούς και σε παγκόσμια περιοδεία, και «Προμηθέας» στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Με το θέατρο του Λόγου του Βίκτωρα Αρδίττη στη «Βερενίκη» του Ρακίνα. Έπαιξε στις παραστάσεις: «Πολύ αργά Φαίδρα», «Η παράλειψη της οικογένειας Κόλεμαν» σε σκηνοθεσία Μαριτίνας Πάσσαρη, «Το χέρι του Γιάννος» του Ντάνιελ Ντιμέκο σε σκηνοθεσία Ιουλίας Τζουμάκα – Ζωρζίνας Σιάμου, «Δηλητήριο» της Λοτ Φέικεμανς και «Εργοτάξιο Λούλα Αναγνωστάκη» σε σκηνοθεσία Ρούλας Πατεράκη. Επίσης συνεργάστηκε με το Φεστιβάλ Αθηνών, τα ΔΗΠΕΘΕ Ρόδου και Κρήτης κ.ά.

Γιώργος Τριανταφύλλου

Αρχιτέκτων, *Γιώργος Τριανταφύλλου + Συνεργάτες*

Ο Γιώργος Τριανταφύλλου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1951. Τελείωσε το Βαρβάκειο και σπούδασε Αρχιτεκτονική στη Θεσσαλονίκη. Από το 1981 διατηρεί το δικό του γραφείο και ασχολείται με έργα εσωτερικών χώρων,

αποκατάστασης παλαιών κτηρίων, ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και συγκροτημάτων μεγάλης κλίμακας, που αφορούν τον τουρισμό, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και χώρους πολιτισμού. Έχει διακριθεί σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και έχει δημοσιεύσει έργα, άρθρα και επιστημονικές εργασίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έργα του έχουν διακριθεί με διεθνή βραβεία. Είναι μέλος επιστημονικών επιτροπών, έχει δώσει σειρά διαλέξεων και συμμετέχει στη διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων. Είναι ένας άνθρωπος της τέχνης και έχει συνεργαστεί με εικαστικούς και άλλους καλλιτέχνες ως συν-δημιουργός, για την πραγματοποίηση αρχιτεκτονικών και εικαστικών δρώμενων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το βιβλίο του με τίτλο Αρχέτυπα εκδόθηκε παράλληλα με την ομότιτλη έκθεσή του στο Βυζαντινό Μουσείο της Αθήνας και εντάχθηκε και διανέμεται ως πανεπιστημιακό σύγγραμμα. Τέλος, διατηρεί προσωπική ιστοσελίδα (<http://triantafylloug.blogspot.gr/>) όπου παρουσιάζονται και σχολιάζονται θέματα αρχιτεκτονικής και τέχνης γενικότερα.

Σοφία Τσιράκη

Επίκουρη Καθηγήτρια αρχιτεκτονικών συνθέσεων, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ

Η Σοφία Τσιράκη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ. Διπλωματούχος Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ και υποψήφιος διδάκτορας της ίδιας Σχολής. Είναι μόνιμο μέλος του Αρχιτεκτονικού γραφείου Μπίρη. Έχει διακριθεί με Α' βραβεία σε Πανελλήνιους Αρχιτεκτονικούς Διαγωνισμούς και έχει συλλογικό και ατομικό αρχιτεκτονικό έργο. Υλοποιημένα έργα της έχουν αποσπάσει βραβεία, όπως η «Πολυκατοικία και έκθεση γλυπτικής στα Ιλίσια» (2005), ενώ το έργο «Το σπίτι-κουτί: Κατοικία και χώρος πολιτιστικών δραστηριοτήτων στο Κουκάκι» είχε προταθεί για τα βραβεία Mies Van der Rohe (2013). Το έργο «Η διάλυση του κουτιού: Πολυκατοικία στο Γκάζι» τιμήθηκε με το βραβείο 2009- 2013 του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής, ενώ το έργο «Βιομηχανικό κτίριο στην Κηφισιά: Σημείο/Γραμμή/ Επίπεδο, οριακές συσχετίσεις» βραβεύτηκε επίσης, στον διαγωνισμό πραγματοποιημένου αρχιτεκτονικού έργου του περιοδικού «Δομές» (2016) και στο διαγωνισμό «βραβεία περιβαλλοντικής ευαισθησίας Οικόπολις» (2017 και 2018). Είναι συγγραφέας τριών συλλογικών βιβλίων ενώ έχει επιμεληθεί διάφορες εκδόσεις. Έχει συμμετάσχει σε σημαντικές εκθέσεις αρχιτεκτονικού έργου στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ιωάννης Τσούμας

Δρ Ιστορικός Τέχνης και Design

Ο δρ Ιωάννης Τσούμας είναι κάτοχος Διδακτορικού τίτλου στην Ιστορία της Τέχνης από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκης, Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης της Σχολής Middlesex University στην Ιστορία του Βιομηχανικού Σχεδιασμού (Design) και βασικού πτυχίου με κατεύθυνση τον τρισδιάστατο σχεδιασμό/ γλυπτική (3D Ceramics, bias Sculpture) του Middlesex Polytechnic. Είναι διδάσκων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής καθώς και του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, τμήμα Ευρωπαϊκού Πολιτισμού. Το επιστημονικό του έργο περιλαμβάνει, τη συγγραφή τριών μονογραφιών, μια εκ των οποίων στην Αυστρία (*Η Ιστορία των διακοσμητικών τεχνών και της αρχιτεκτονικής στην Ευρώπη και τις Η.Π.Α. (1760-1914)*), *Η εμφάνιση της κουλτούρας των πλαστικών προϊόντων στην Ελλάδα (1950-1970)*, *Women in Greek print ads in the 1960s*), εισηγήσεις σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια με κριτές και αντίστοιχες δημοσιεύσεις στα πρακτικά τους, αλλά και πολλές δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά με κριτές.

Δημήτρης Α. Φατούρος

Αρχιτέκτων, Ομότιμος Καθηγητής ΑΠΘ, Επίτιμος Διδάκτωρ ΠΠ, τ. Υπουργός

Γεννήθηκε το 1928, αρχιτέκτονας ΕΜΠ 1952, καθηγητής στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ 1959-1996, Πρύτανης του ΑΠΘ 1983-1988, ομότιμος καθηγητής ΑΠΘ από το 1996, επίτιμος διδάκτορας Πανεπιστημίου Πατρών 2014. Έχει διδάξει και έχει δώσει διαλέξεις σε πολλά Πανεπιστήμια της Ευρώπης, των ΗΠΑ και αλλού, έχουν κυκλοφορήσει πολλά βιβλία του και έχει πολλές δημοσιεύσεις σε περιοδικά, συλλογικούς τόμους κ.ά.

Δημήτρης Φιλιππίδης

Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ

Ο Δημήτρης Φιλιππίδης (γ. 1938) είναι αρχιτέκτονας (ΕΜΠ 1962) με μεταπτυχιακές σπουδές στις ΗΠΑ (1970-1973). Εργάστηκε στο Γραφείο Δοξιάδη στην Ελλάδα και στην Αμερική (1964-1970). Δίδαξε πολεοδομία και αστικό σχεδιασμό στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Πολυτεχνείου ως τη συνταξιοδότησή του (1975-2005) και εκπόνησε αρχιτεκτονικές και πολεοδομικές μελέτες (1964-1995). Έχει δημοσιεύσει άρθρα και κριτικές βιβλίων για την ελληνική αρχιτεκτονική και πολεοδομία, παραδοσιακή και σύγχρονη, σε περιοδικά και εφημερίδες καθώς και κείμενα σε καταλόγους εκθέσεων. Δημοσίευσε 16 βιβλία,

μετάφρασε δύο και επιμελήθηκε άλλα τρία. Επιπλέον έγραψε 4 αφιερώματα και 6 μονογραφίες αρχιτεκτόνων στα Αρχιτεκτονικά Θέματα, κρατούσε μόνιμη στήλη στα περιοδικά Φωτογράφος (1991-1994) και Αντί (1989-2008) και έγραψε δύο σενάρια για ντοκιμαντέρ αρχιτεκτονικής, σε συνεργασία με τον σκηνοθέτη Γ. Σκοπετέα (2004, 2010).

Σοφία Χανδακά

Κοινωνική Ανθρωπολόγος, Επιμελήτρια, Σύμβουλος, ευρωπαϊκό πρόγραμμα ROCK δήμου Αθηναίων

Η Σοφία Χανδακά είναι Κοινωνική Ανθρωπολόγος, ειδικευμένη στη μελέτη του υλικού πολιτισμού και των μουσείων, με εκτενή εμπειρία στην πολιτιστική διαχείριση. Από το 1998 εργάζεται στο Μουσείο Μπενάκη όπου έχει συντονίσει και επιμεληθεί πολλές εκθέσεις και εκδόσεις και έχει συμβάλει στον επιστημονικό διάλογο με αριθμό συγγραμμάτων και ανακοινώσεων. Ως Επιμελήτρια του τμήματος των Πολιτισμών του Κόσμου, η Σοφία Χανδακά δίνει προτεραιότητα στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε ζητήματα πολιτιστικής διαφορετικότητας και κοινωνικής ενσωμάτωσης. Παράλληλα, δραστηριοποιείται στη μουσειακή κοινότητα με τη διοργάνωση και τη συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια, εργαστήρια, προγράμματα πολιτιστικής ανταλλαγής και συνεργασίες που αφορούν σε σύγχρονες μουσειακές πρακτικές, όπως είναι η ετήσια Ημερίδα για τα Μουσεία, σε συνδιοργάνωση ΜΜ, Πρεσβείας των ΗΠΑ και British Council. Είναι συντονίστρια του Δικτύου Επαγγελματιών Μουσείων του British Council και μέλος των διεθνών δικτύων The Robert Bosch Cultural Managers Network, MitOst και Tandem Network. Για το 2018-2019, συνεργάζεται με τον Δήμο Αθηναίων στο έργο ROCK, ως ειδικός σύμβουλος σε ζητήματα πολιτισμικής δημοκρατίας και πρόσβασης στον πολιτισμό.

Ξανθή Χαραλάμπους

Κλινική Ψυχολόγος, Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεύτρια

Πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών(ΕΚΠΑ), MAITRISE γενετικής και παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου Παρίσι VIII. Μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Παρίσι 7- Diderot (DEA κλινικής ψυχολογίας) και στο Πανεπιστήμιο Παρίσι V Rene Descartes (DESS κλινικής ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας). Υπήρξε συνεργάτις του περιοδικού ΔΙΑΒΑΖΩ (παρουσίαση βιβλίων ψυχολογικού και

ψυχαναλυτικού περιεχομένου) και υπεύθυνη της σειράς Ψυχανάλυσης Έργα των εκδόσεων ΚΑΤΑΡΤΙ. Μέλος του Κέντρου για την Υποστήριξη την Εκπαίδευση και την Έρευνα στην Ψυχοκοινωνική Ογκολογία (ΚΕΥΕΕΨΟ) της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας. Άσκησε κλινικό, θεραπευτικό και διδακτικό έργο για δεκαετίες σε δομές ψυχικής υγείας για βρέφη, παιδιά, έφηβους και ενήλικες. Εργάζεται στο ΓΝΝΘ «ΣΩΤΗΡΙΑ», στην Ψυχιατρική Κλινική, με αντικείμενο την οργάνωση και λειτουργία της ψυχο-ογκολογικής υπηρεσίας.

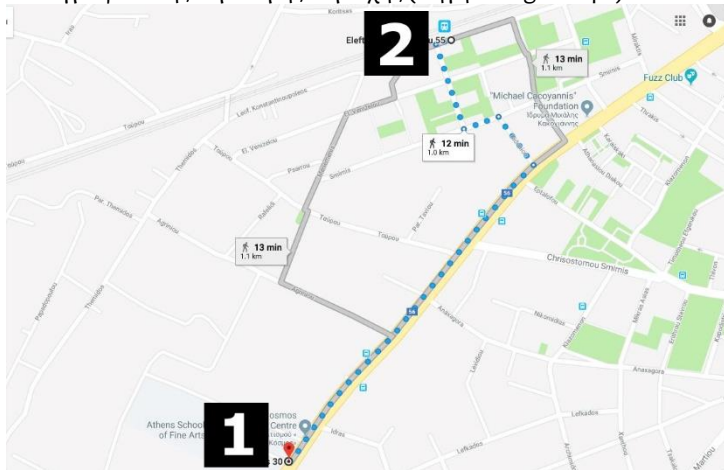
Πάνος Χαραλάμπος

Καθηγητής, Τμήμα Εικαστικών Τεχνών ΑΣΚΤ, Πρύτανης ΑΣΚΤ

Γεννήθηκε στην Ακαρνανία το 1956. Κατάγεται από το Ρίβιον της Ακαρνανίας. Σπουδές: Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στην κατεύθυνση ζωγραφικής στο Ε΄ Εργαστήριο με καθηγητή το Νίκο Κεσσανλή (1983-1988). Είναι καθηγητής στο τμήμα Εικαστικών Τεχνών στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και διευθυντής στο Δ΄ εργαστήριο. Από τις πρώτες εμφανίσεις το έργο του απέκτησε ενδιαφέρουσα θέση στον ελληνικό εικαστικό χώρο. Δυο μεγάλες θεματικές ενότητες της εργασίας του παρουσιάστηκαν σε ατομικές και ομαδικές, το Καπνολόγιο και *Περί αλιείας*. Το θέμα των έργων του λειτουργεί μεταφορικά, συχνά μάλιστα με φιλοσοφικές προεκτάσεις, διευρύνοντας το περιεχόμενο και τις δυνατότητες επικοινωνίας με το θεατή. Ανήκει στη δεύτερη γενιά Ελλήνων καλλιτεχνών που επιδίδονται σε μη συμβατικές μορφές εικαστικής έκφρασης, με ιδιαίτερη τονισμένη τη διανοητική ή εννοιολογική διάσταση στην ανάπτυξη του έργου τους. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Έχει πραγματοποιήσει επτά ατομικές εκθέσεις σε γκαλερί της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και του Βερολίνου (Πηγή: Art22.gr). Συμμετείχε σε περισσότερες από είκοσι ομαδικές εκθέσεις και διεθνείς εικαστικές εκδηλώσεις. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν η 2^η (Θεσσαλονίκη 1986) και η 3^η (Βαρκελώνη 1987, Μπολόνια 1988) Biennale Νέων Δημιουργών Ευρωπαϊκών Χωρών της Μεσογείου, η έκθεση *Out of Limits* στην Πολωνία και η *Kunst Europa* στο Βερολίνο το 1991. Συμμετοχή είχε επίσης στις εκδηλώσεις που οργανώθηκαν στα πλαίσια του θεσμού Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης στη Γλασκώβη το 1990 και στην Κοπεγχάγη το 1996. Επίσημος προσκεκλημένος της documenta 14 (2017) και επίσημη ελληνική εκπροσώπηση στην Biennale της Βενετίας 2019.

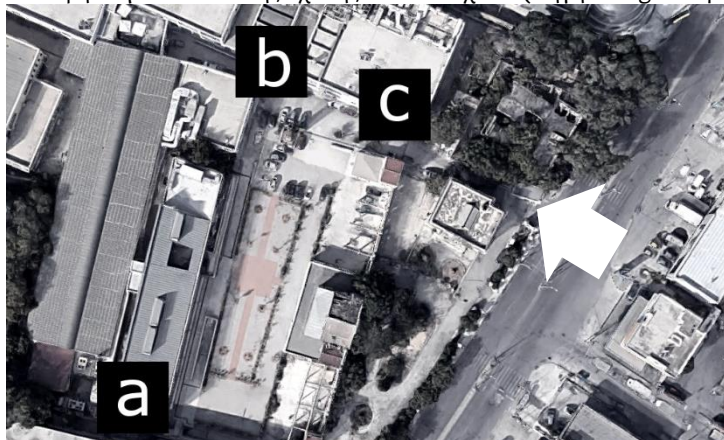
5. Οι Χώροι

Τοπογραφικό της ευρύτερης περιοχής (Πηγή: Google Maps)

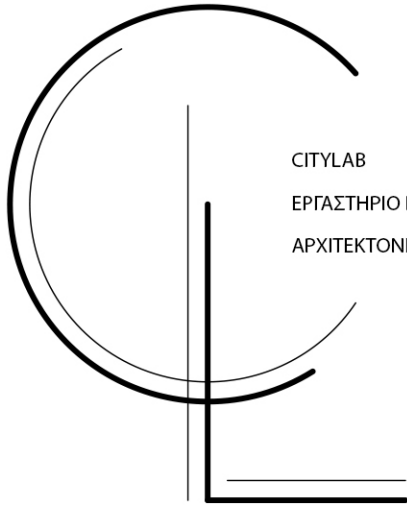
1. Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Πειραιώς 256
2. Σταθμός ΗΣΑΠ – Γραμμή 1, Ταύρος – Ελ. Βενιζέλος

Κάτοψη Χώρων Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών (Πηγή: Google Maps)

- a. Νέα Βιβλιοθήκη [NB]
- b. Αμφιθέατρο *Giorgio de Chirico* [AGdC]
- c. Εστιατόριο [E]

Το πρόγραμμα του
συμποσίου/εργαστηρίου Citylab 2018_b:
Σώμα • Αρχιτεκτονική • Τέχνη
Το Εξάισιο Σώμα!
τυπώθηκε από το τυπογραφείο
PrintUp - Ελευθέριος Φραγκόπουλος & ΣΙΑ
Ε.Ε. [Πατρών Κλάους 24, Πετρωτό, 26500,
Πάτρα, www.printup.gr] τον Σεπτέμβριο
του 2018 σε 150 αντίτυπα.

CITYLAB
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Funded by the Horizon 2020
Framework Programme of the
European Union

RÖCK
Regeneration and Optimisation
of Cultural heritage
in creative and Knowledge cities

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ | ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Archetype
architectural magazine
archetype.gr

